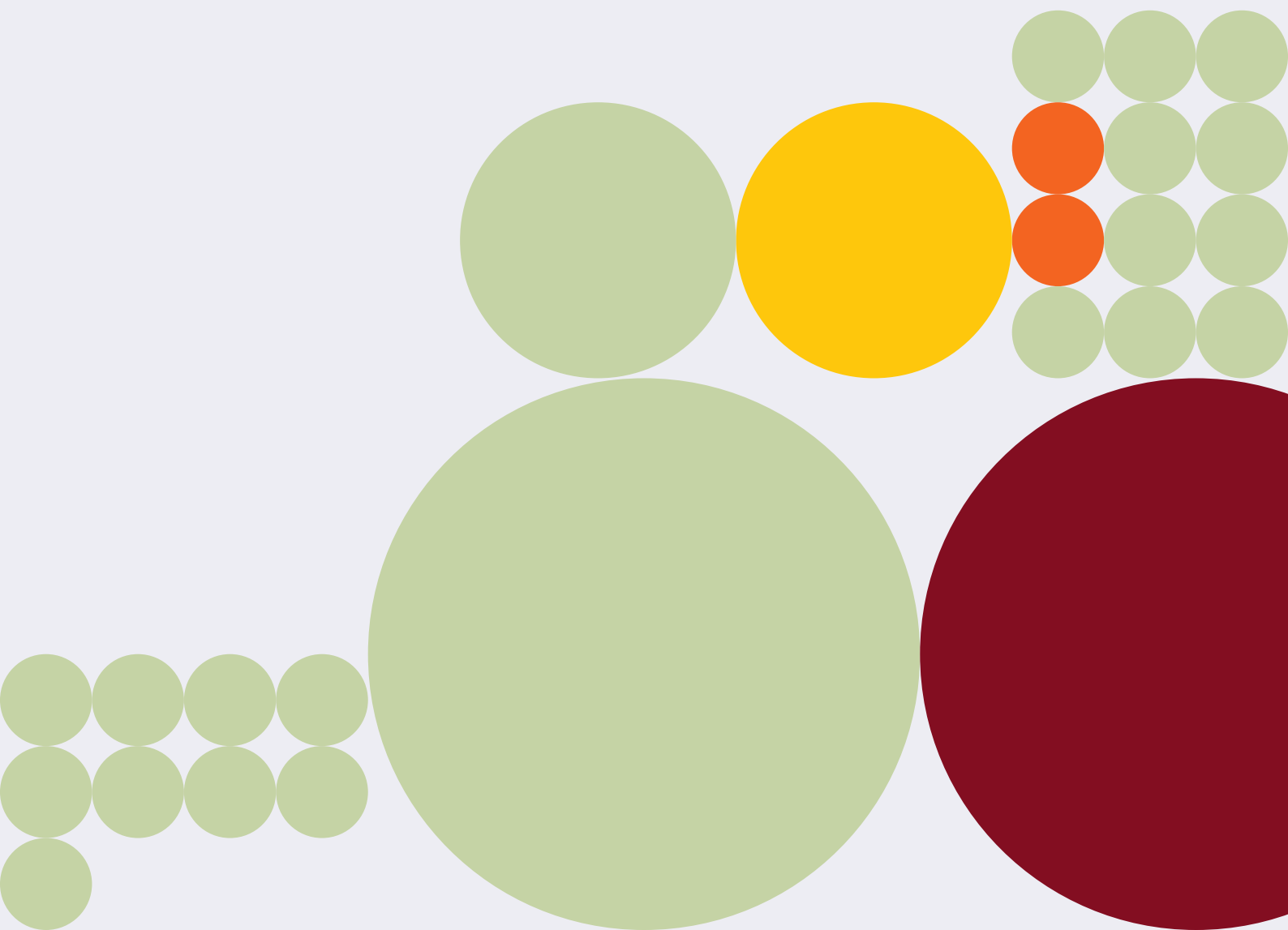

FELLESFORBUNDETS BERETNING

2020

Et uvanlig år

2020 startet som et godt år for Fellesforbundet. Vi hadde med oss 20 000 nye medlemmer fra Norsk Transportarbeiderforbund, og en god medlemsvekst gjennom 2019. Norsk økonomi var inne i sitt tredje år med konjunkturoppgang. Aktiviteten økte over hele landet og i de fleste næringer. Regjeringen anslo en årslønnsvekst for 2020 på 3,6 prosent.

Lønnsforhandlingene med Norsk Industri startet 10. mars etter en grundig prosess med forslag og prioriteringer av krav. Torsdag 12. mars kom regjeringen med de sterkeste og mest inngripende tiltakene vi har hatt i Norge i fredstid. Koronaviruset var ute av kontroll og verden sto foran en pandemi.

Da forhandlingsutvalget den 13. mars besluttet å utsette lønnsforhandlingene, var det i samråd med Riksmekleren. Samtlige hovedorganisasjoner og Staten besluttet som følge av dette å utsette oppstart av årets tariffmeklinger til etter at frontfagsforhandlingene var sluttført, forhåpentligvis tidlig på høsten 2020. Forberedelser og oppstart til tariffoppgjør, ble brått avbrutt av helt andre utfordringer.

Koronapandemien medførte globale og nasjonale smitteverntiltak som i første rekke rammet tjenestesektoren. Internasjonale reiser ble kansellert, og nasjonale vedtak begrenset eller forbød mange aktiviteter, ikke minst innenfor hotell- og restaurantbransjen. Pandemien skapte også usikkerhet i transportlinjer og leveransekjeder for industrien.

Fallet i aktivitet var dramatisk. I løpet av mars-april hadde rundt 350 000 søkt dagpenger. Vi hadde avdelinger i forbundet der opp mot 90 prosent av de yrkesaktive medlemmene var permittert.

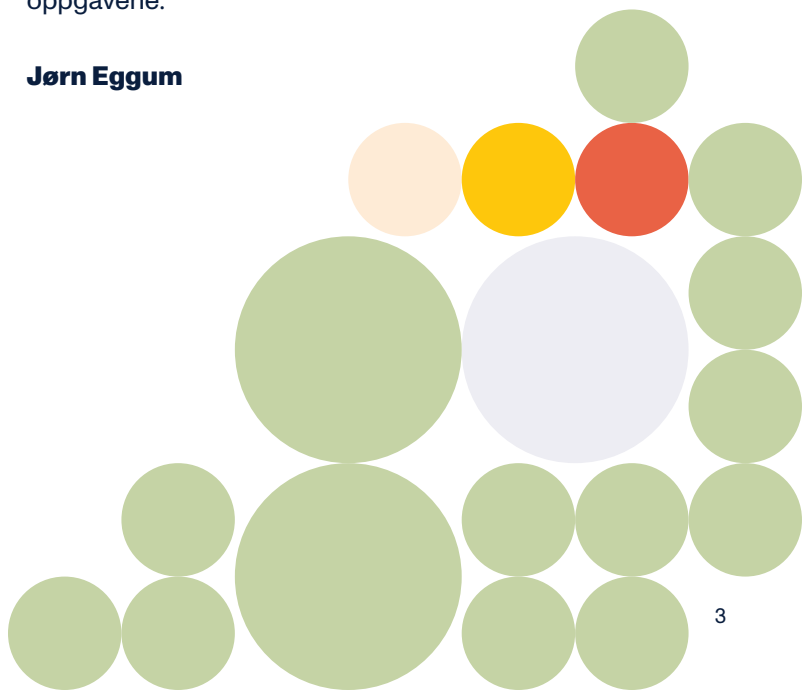
De ulike smitteverntiltakene skapte nye utfordringer for forbundet. Det ble lagt strenge begrensninger for fysiske møter både på bedriftene og i forbundet. Reisebegrensningene skapte problemer lokalt, men ikke minst for våre medlemmer som hadde bosted i andre land.

Bedre inntektssikring for permitterte, støtteordninger for bedrifter og praktiserbare karanteneoppløsninger for arbeidere fra utlandet var noen av de mange nye politiske utfordringer som ble utløst av koronapandemien.

Smitteverntiltak medførte flere steder et pålegg til arbeidsgiver om å tilrettelegge for at ansatte kunne arbeide hjemme. Dette medførte at mange av forbundets ansatte, ikke minst i Oslo, i store deler av 2020 måtte løse sine arbeidsoppgaver hjemmefra.

Dette er en beretning fra et uvanlig år. Beretningen viser hvordan Fellesforbundet løste nye og ukjente oppgaver, men også hvor viktige det er å løse de vanlige oppgavene.

Jørn Eggum

Noen fakta om Fellesforbundet

Forbundets ledelse

Forbundsleder Jørn Eggum

Nestleder Steinar Krogstad

Forbundssekretærer

Clas Delp

Kine Asper Vistnes

Per Skau

Knut Øygaard

Hege Skulstad Espe

Dag-Einar Sivertsen

Medlemmer av forbundsstyret

Merethe Solberg, Pål Aronsen, Oskar Lindøe, Joachim Espe, Vidar Schei, Halvor Been, Jan Wiggo Hageløkken, Jarl Kurud, John Erik Molin, Rolf Geir Hillestad, Roald Stykket, Nina Risinggård, Christian Justnes, Steffen Høiland, Terje Håland, Bernhard Brunes, Roar Abrahamsen, Atle K. Tranøy, Roger Moum, Jorge Dahl, Cecilie Søllesvik, Arne Otto Rogne, Ivar Dahlen, Ståle Lund, Endre Lie, Tommy Rannov Nystad, Julie Wilhelmsen, Kyrre Næstby, Tom-Magne Nordli, Adrian Lindgren, Terje Johansen, Tove Olsen

Antall medlemmer

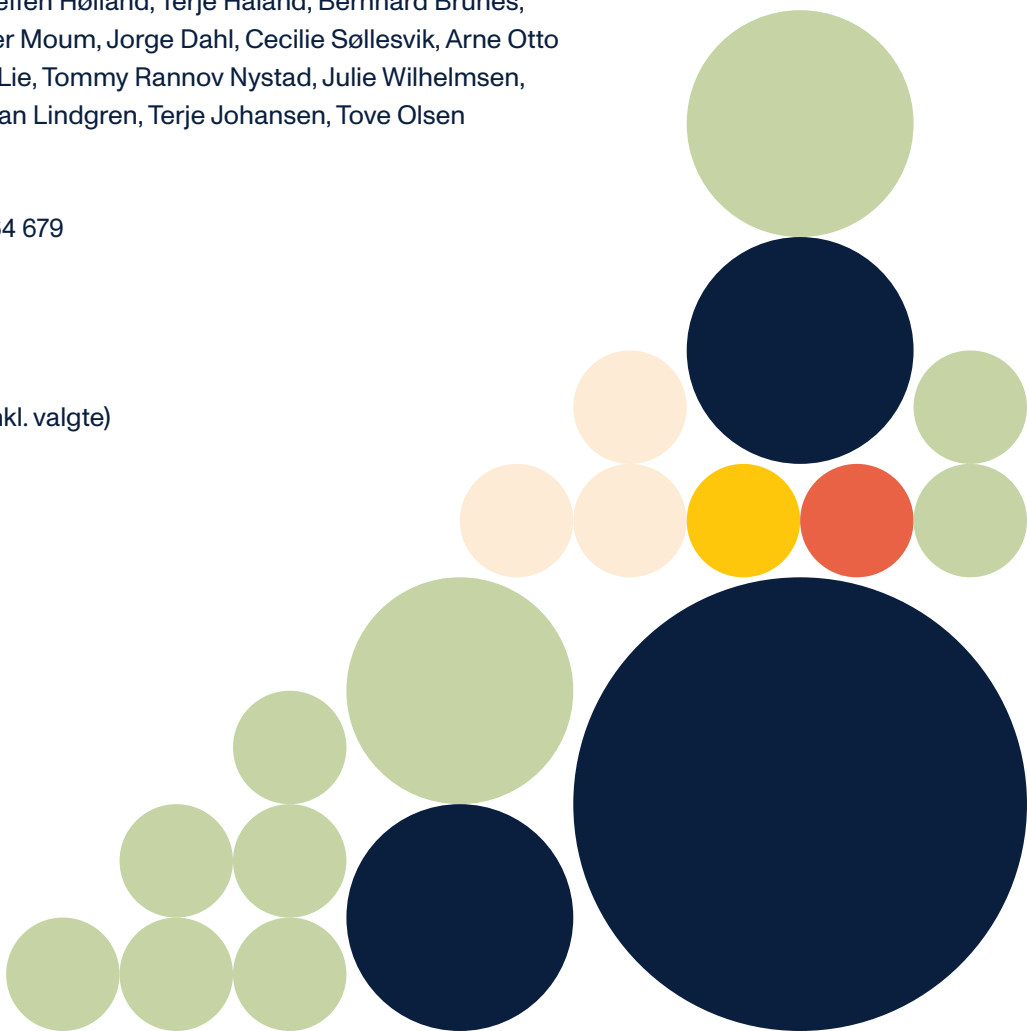
Antall medlemmer ved årsskiftet var 164 679

Antall avdelinger

Antall avdelinger ved årsskiftet var 85

Antall ansatte

Antall ansatte ved årsskiftet var 165 (inkl. valgte)

Arbeidslivsarbeidet

Tariffpolitikken

Tariffoppgjøret 2020 ble gjennomført som et forbundsvist oppgjør med Industriooverenskomsten som frontfag. Forhandlingene med Norsk Industri startet opp 10. mars.

På grunn av koronapandemien ble året 2020 et år for historiebøkene. Det gjaldt også tariffoppgjøret. Den 13. mars ble det tatt pause i frontfagsoppgjøret, gjennomføringen ble utsatt med rundt 5 måneder. Utsettelsen omfattet alle overenskomster. Forhandlingene på Industriooverenskomsten ble, som planlagt, tatt opp igjen 3. august med utløp 21. august. Etter forhandlinger og mekling ble det enighet mellom Fellesforbundet og Norsk Industri om et anbefalt forslag.

Den økonomiske rammen for oppgjøret ble beregnet til 1,7 % som inkluderte overheng, sentrale tillegg, økning i minstelønns- og betalingssatsene og forventet lokal lønnsgrad. Det ble gitt kroner 0,50 i generelt tillegg. Det ble gitt et særskilt tillegg til ansatte omfattet av Tekodelen på kroner 1,50. De generelle tilleggene ble gitt fra 1.april, mens endringer i overenskomstens lønnsatser ble gjort gjeldende fra vedtakelsen. Gjennom kontakt med statsministeren ble det gjort endringer i permitteringsreglene og bevilget 50 millioner kroner til Industrifagskolen.

Fellesforbundet gjennomførte deretter et stort antall forhandlinger og meklinger med motpartene i øvrige overenskomster med tilhørende uravstemninger over resultatene blant medlemmene.

Det ble tatt viktige skritt i tariffavtalene med hensyn til likebehandling av alle ansattgrupper i bedriftene mht. til sykepenger. Etter- og videreutdanning på fagskolenivå fikk et skikkelig løft. Mange store og viktige spørsmål på den enkelte overenskomst fikk gode løsninger.

I buss-sektoren er det fire forbund på arbeidstakersiden og NHO og Spekter på arbeidsgiversiden. Forhandling og mekling førte ikke frem og det ble streik fra 20. september. Om lag 4 000 medlemmer ble tatt ut i første

uttak og ytterligere 4 500 medlemmer fra 26. september. Den 1. oktober kom partene frem til en løsning. Da var det et resultat som går i riktig retning for å oppfylle tidligere avtaler om at buss-sjåførene skal ha en lønn mer på linje med industriarbeiderlønnen.

Streiken ble gjennomført på en god måte gjennom engasjement fra våre medlemmer, våre avdelinger og forbundet sentralt.

Tariff- og bransjeråd

I september 2020 ble det valgt tariff-/bransjeråd for årene 2020-2022 for områdene industri, byggfag, hoteller og restauranter, byggeindustri og glass, bil, buss, grossistbedrifter, havbruk, fly, treforedling, AMB/VTA, spedisjon, gods, avis, grafisk, forsvarets verksteder, miljø, transporttjenester og grønn sektor.

Tariff-/bransjerådene holder normalt inntil fire møter per år. Møtevirksomheten i 2020 ble påvirket av smittesituasjonen og mange rådsmøter ble gjennomført digitalt. Tariff-/bransjerådene er blant annet ansvarlig for holde bransjekonferanser. Det ble i 2020 avholdt syv bransjekonferanser. Pandemien førte til at en rekke planlagte bransjekonferanser måtte avlyses.

Tariff- og kontingenttrekkavtaler

Fellesforbundet hadde ved utgangen av 2020 tariffavtale på 6 675 bedrifter. Totalt er dette 1139 flere bedrifter enn ved utgangen av 2019.

Se tabell 1 i tabelldelen bak i beretningen.

Forbundet har i perioden sendt varsel om plassoppsigelse til 12 bedrifter som ikke er tilknyttet arbeidsgiverorganisasjoner.

Av totalen på 6 675 bedrifter er 5 416 bedrifter tilsluttet arbeidsgiverorganisasjoner og 1 259 enkeltstående bedrifter.

I 2020 var det 1 823 bedrifter der det kun er inngått kontingenttrekkavtale. I 2020 ble det inngått 365

kontingenttrekkavtaler ved nye bedrifter. Det er 82 færre avtaler enn i 2019.

Juridisk bistand og rettsavgjørelse

Juridisk bistand ytes i yrkesskadesaker, og stillingsvernsaker i forbindelse med omstillinger og nedbemanninger. Forbundet har fortsatt mange saker som går på bistand til utenlandske medlemmer i forbindelse med manglende utbetaling av lønn, underbetaling og feriepenger. I tillegg kommer saker hvor forbundet har behov for juridisk rådgivning og veiledning generelt.

I 2020 ble det avsluttet 188 saker som forbundet hadde tatt ut stevning i. Det ble avsagt dom i 10 saker. Det er totalt utbetalt over 19,9 mill. kroner i erstatning til medlemmer i de avsluttede juridiske sakene i 2020.

I 2020 har Fellesforbundet hatt tre saker i Høyesterett.

Høyesterett behandlet sak om gyldigheten av et vedtak om å avslå tilkjenning av sakskostnader i et tilfelle der parten hadde fått advokatbistand i forbindelse med forvaltningsklagen dekket av sin fagforening. Advokatene i LO krevde på vanlig måte dekning av de juridiske utgiftene som var påløpt i klagesaken. Kravet ble avslått, og begrunnet med at klager ikke hadde hatt reelle utgifter til advokat i den underliggende klagesaken. Avslaget ble påklaget og endte i Høyesterett hvor vi fikk medhold. Høyesterett trekker blant annet frem at det «dreier seg i realiteten om en forsikringslignende ordning som bygger på et solidaritetsprinsipp». De sier videre at «Statens tolkning vil kunne føre til dårligere rettshjelpsordninger for fagorganiserte og gjøre det vanskeligere for dem som ikke har ressurser til selv å dekke advokatbistand». Dommen er også en anerkjennelse av det tilbudet Fellesforbundet og fagbevegelsen gir sine medlemmer.

I november 2020 behandlet Høyesterett saken mot konkursboet til Alpha Insurance AS, et dansk forsikringsselskap som gikk konkurs i 2018. Selskapet hadde solgt rimelige yrkesskadeforsikringer til norske arbeidsgivere i mange år. Etter konkursen stoppet konkursboet alle utbetalinger til norske skadelidte. Alpha Insurance A/S var ikke medlem i den norske garantiordningen for skadeforsikring, og den danske garantiordningen avviste ansvar for yrkesskadde i Norge.

Høyesterett kom til at arbeidstakere i Norge ikke kan ta ut søksmål mot det norske konkursboet. Med henvisning til EU-domstolen fastslår Høyesterett at denne type søksmål må anlegges i konkursstaten. Det vil være svært kostbart og krevende å føre slike saker for retten i Danmark. Og de som er rammet vil ikke være sikret å få utgiftene til advokat dekket.

Saken følges opp politisk for å sikre at alle arbeidstakere en sikret yrkesskadeforsikring.

22.12.2020 falt det dom i Høyesterett i en sak om seksuell trakassering. Høyesterett dømte to kunder for seksuell trakassering av en kvinnelig mekanikerlærling. Dommen etablerer en klarere grense for hva seksuell trakassering innebærer i rettslig forstand. Dommen blir brukt i forbundets videre arbeid mot seksuell trakassering i arbeidslivet.

Godkjenning av arbeidstidsordninger

Etter arbeidsmiljølovens § 10-12 (4) kan det inngås avtale mellom fagforening med innstillingsrett og den enkelte bedrift om arbeidstidsordninger som avviker fra lovens alminnelige bestemmelser. LO har etter enighet blant forbundene laget en egen veileder for hva som kreves i en søknad. Det er lagt ekstra søkelys på HMS, begrunnelse for nattarbeid, og at bedrifter som leier inn har avtale om dette ved innleie etter § 14-12.

Arbeidstidsordninger med inntil 10,5 timer per dag behandles av forbundet. Alle andre arbeidstidsordninger utover 10,5 timer per dag godkjennes av LO. Det ble i 2020 godkjent 678 arbeidstidsordninger på over 10,5 timer, av disse hadde 231 nattarbeid. Antall godkjenninger ble økt med 64 fra 2019.

Bedriftsdemokrati

Et flertall av våre medlemmer arbeider i konsern eller konsernlignende selskap med hovedkontor i eller utenfor Norge. Dermed fattes mange viktige beslutninger langt unna deres egen arbeidsplass og ledelse, kanskje i et annet land. Det er en jevn strøm av henvendelser og spørsmål til forbundet om konsernfaglige og selskapsrettslige spørsmål. Det gjelder opprettelse av konsernsamarbeid mellom de tillitsvalgte i et konsern, om styrerepresentasjon i bedrift og konsern, og om opprettelse av europeiske samarbeidsutvalg (EWC).

I 2020 preget smittetiltakene konsernarbeidet, i de fleste selskap på en god måte ved at tillitsvalgtapparatet på konsernnivå ble viktig for å spre informasjon og å håndtere utfordringene. I mange konsern økte graden av samarbeid med ledelsen. Forbundet er involvert i det selskapspolitiske arbeidet i alle de europeiske føderasjonene, særlig i IndustriAll Europa. Både krisehåndtering og øvrige prosesser ble raskt og vellykket flyttet over på digitale plattformer.

Fellesforbundet er leder for avtalekomiteen i Industriansatte i Norden (IN). IN er viktig for forbundet på flere områder. Arbeidet i den selskapspolitiske komiteen med bedriftsdemokrati og europeiske samarbeidsutvalg er nyttig også i våre andre bransjer. Fellesforbundet har lederen for INs arbeidsmiljønettverk. Også i andre sektorer er det nordiske samarbeidet viktig, blant annet er samarbeidet innen hotellkjedene styrket i 2020.

Likestilling og likeverd

Det ble i 2020 oppnevnt nytt likestillings- og likeverdsutvalg for innværende landsmøteperiode. Grunnet smittetiltakene har utvalget bare gjennomført digitale møter, hvor hovedfokuset har vært med hva og hvordan utvalget skal jobbe i denne perioden.

Vi har i 2020 fortsatt samarbeidet med EL og IT forbundet for å sette fokus på utradisjonelle utdanningsvalg. Etter hvert har også Fagforbundet og Industri Energi blitt med i dette samarbeidet. I desember 2020 sendte vi i fellesskap et innspill til Kulturdepartementet knyttet til regjeringens planlagte strategi for utradisjonelle utdanningsvalg. Strategien skal legges frem våren 2021.

Prosjektet Fellesforbundet skal gjennomføre, i samarbeid med Handel og Kontor, for å se på hva som er årsaken til at kvinner ikke gjør «karriere» som tillitsvalgt har stått i bero i 2020 grunnet koronasituasjonen.

Helse, miljø og sikkerhet

Alle arbeidstakere skal komme trygt hjem fra arbeidet hver dag. De skal ha en trygg og god arbeidshverdag, og de skal ha en reel mulighet til å stå i arbeid frem til pensjonsalder.

Arbeidsmiljøet har stor betydning for arbeidstakeres helse og trivsel, og for et produktivt arbeidsliv. I Norge

har vi et rettferdig, inkluderende og effektivt arbeidsliv, og vi ligger i verdenstoppen både for jobbtrivsel og motivasjon. Samtidig er potensialet stort for å gjøre det bedre.

Fellesforbundet har lenge vært opptatt av at godt arbeidsmiljø ikke bare handler om velferdsgoder som fruktkurv eller trening i arbeidstiden. Det handler om selve arbeidet som utføres og er knyttet til hvordan man organiserer, planlegger og gjennomfører arbeidet. De senere årene har vi sett et skifte i omtalen av hva som definerer et godt arbeidsmiljø, og stadig flere snakker om medbestemmelse og partssamarbeid på arbeidsplassen. Likevel er vi enda et stykke fra å være i mål. Arbeidet med å styrke våre medlemmers medbestemmelse, samt partsamarbeidet er viktig for å opprettholde og bedre arbeidsmiljøet på arbeidsplassene.

I 2020 har Fellesforbundet deltatt i flere forskjellige arbeidsgrupper, både samarbeid med andre LO-forbund, men også på samarbeidsarenaer med arbeidstakerorganisasjoner og andre aktører i arbeidslivet. Samarbeid for sikkerhet i olje og gass og bygg og anlegg er to gode eksempler på samarbeid på tvers i næringer med høy sikkerhetsrisiko. Fellesforbundet har i 2020 vært representert i begge foraene og er svært aktive i arbeidet.

Forskning viser at en god sikkerhetskultur bare kan bygges i faste og trygge arbeidsforhold. For forbundet vil fortsatt arbeid for faste og trygge arbeidsforhold være en viktig oppgave i årene som kommer.

Byggenæringen

Koronapandemien satte sitt preg på 2020 også i byggenæringen. Selv om byggebransjen tilsynelatende klarte seg greit gjennom det første året, er det mye som tyder på at ringvirkningene vil merkes også i denne bransjen i lang tid fremover.

Det har lenge vært kjent at bransjen har hatt store utfordringer med midlertidige ansettelsler og mye innleie. Spesielt i områdene i og rundt de største byene har dette skapt utfordringer med å skape en trygg og god sikkerhetskultur. Utfordringer med innkvartering, og skifte og spisebrakker blusset opp som en av de store sakene for bransjen i 2020, spesielt med tanke på

smitteverntiltak og hygiene. Selv om bransjen i stor grad har vært gode på å omstille seg en ny hverdag, med både hånd- og overflatesprit og munnbind, var det også her store forskjeller i 2020.

Byggenæringen har fortsatt flest arbeidsskadedødsfall, åtte i 2020 mot ni i 2019. Fall- og trafikkulykker står for over halvparten av arbeidsskadedødsfallene og peker seg ut som området der det må gjøres en ekstra innsats i årene fremover.

Fellesforbundet har deltatt i Regelverksforum (Arbeidstilsynet), som er en partssammensatt gruppe der det diskuteres regelverksutforming med hovedvekt på Arbeidsmiljøloven og tilhørende forskrifter. Samt i styret til Samarbeid for sikkerhet i bygg og anlegg, et samarbeid der hele næringskjeden samarbeider for bedre sikkerhet, arbeidsmiljø og helse.

HMS i Havbruk

Fellesforbundet deltar sammen med Sjømat Norge i HMS-utvalget for havbruksbransjen. Utvalget er partssammensatt. Arbeidstilsynet deltar fast som faginstans mens Sjøfartsdirektoratet deltar med faglig bistand. Utvalget arbeider med en oppdatering av bransjens HMS-veileder.

Arbeid i havbruk er risikofyllt både på grunn av vær, naturgitte forhold og på grunn av stadig mer avansert teknologisk utstyr. Med nye store anlegg både til havs og på land stilles det krav til et mer systematisk HMS-arbeid og nye rutiner.

De vanlige arbeidstidsordningene i bransjen er tilpasset driftens behov og anleggenes beliggenhet. Derfor har forsvarlige arbeidstidsordninger både når det gjelder,

hviletid, overtid og vaktordninger vært et sentralt spørsmål for Fellesforbundet i perioden.

Skogbruket

Skogbrukets HMS-utvalg består av partene i arbeidslivet, aktuelle skogorganisasjoner, nettselskaper og Arbeidstilsynet som observatør. HMS-utvalget har i perioden arbeidet med flere prosjekter for å bedre sikkerheten innen det maskinelle og motormanuelle skogsarbeidet. Utvalget har nå en egen hjemmeside hvor det også foreligger en HMS-håndbok for skogbruket. HMS-utvalget har inngått et samarbeid med Skogkurs, hvor HMS-utvalgets hjemmeside linkes opp mot Skogkurs som egen fane og hvor Skogkurs skal bistå med driften/oppgraderingen av hjemmesiden. HMS-utvalget har i perioden arbeidet med flere prosjekter rettet mot det maskinelle og motormanuelle arbeidet i skogbruket. Dette gjelder blant annet arbeidet med en HMS-kampanje med fokus på varslingsrutiner ved sikring av hogstområder. Utvalget samarbeider også med nettselskapene når det gjelder arbeid i forbindelse med linjerydding. I skogbruket foreligger det mangelfullt statistikkgrunnlag på hvilke skader og ulykker som oppstår i næringa. Utvalget har inngått et samarbeid med «Kvalitetssystem i landbruket» (KSL). Nå kan oppståtte skader og ulykker som skjer i skogbruket registreres i samme database/statistikk som for registrering av skader i landbruket. Dette vil bedre oversikten av registrerte skader og ulykker i skogbruket betydelig. Arbeidstilsynet har utvidet satsningsområdet/kampanjen for skog og landbruk til gjelde ut året 2021. Forbundet deltar i denne sammenheng i en arbeidsgruppe bestående av Arbeidstilsynet, jord- og skogbruksnæringene samt partene i arbeidslivet. Her blir det satt fokus på HMS i landbruk og skogbruk og på hvilke områder Arbeidstilsynet bør rette sin aktivitet inn mot i aksjonsperioden.

Oljeindustrien

Fellesforbundet deltar på flere samarbeidsarenaer for å styrke helse, miljø og sikkerhet i petroleumsvirksomheten, som for eksempel Petroleurstilsynets Sikkerhetsforum. Dette er et trepartssamarbeid mellom myndighetene, næringen og fagbevegelsen. Her tas det opp utfordringer som storulykkesperspektivet, teknologiutvikling, arbeidstakermedvirkning og partssamarbeid.

De menneskelige ressursene påvirkes også av rammebetingelser, av utviklingstrekk og av næringens omdømme og attraktivitet. Behovet for en arbeidsstokk med nødvendig kompetanse og ferdigheter (herunder språk/kommunikasjon) er åpenbar. Sikkerhetsforum har, og vil fortsatt følge med på utviklingen og bidra med innspill i sentrale prosesser hvor disse forholdene adresseres.

I 2020 ble mye av tiden viet til tiltak smitteverntiltak. Det gikk på testing av personell som skulle reise offshore samt karantene. Flere ble utsatt for dobbel karantene, spesielt de som bodde utenfor Norge.

Regelverksforum (Petroleurstilsynet) er en partssammensatt gruppe, som er etablert av og drives av Petroleurstilsynet. Her drøftes nye forskrifter og årlige endringer om helse, miljø og sikkerhet i petroleumsvirksomheten og på landanlegg.

I 2020 ble Petroleurstilsynet tildelt ansvar for vindmøller til havs. I den forbindelsen har partene kommet fram til et utkast til nytt regelverk. Det arbeidet vil måtte fortsette inn i 2021 før det kan landes. Det er en del uenigheter mellom partene i arbeidslivet som må løses.

Samarbeid for sikkerhet, olje og gass (SFSOG) er et forum med høy aktivitet for blant annet utarbeidelse av HMS-anbefalinger for oljeindustrien for beste praksis. Forumet er basert på konsensus blant medlemmer.

Anbefalt praksis for «Undersøkelse og Gransking av HMS-ehendelser» og anbefalt praksis for «Merking og bruk av håndholdt verktøy» ble ferdigstilt i 2020. Fellesforbundet var representert i arbeidsgrupper. Selve mandatet for SFSOG ble revidert og underskrevet av alle ledern i medlemsorganisasjonene.

Forbundet deltar også i LOs Olje- og gassutvalg og helikopterutvalget. Vi ser det som en bekymring at det kun er en helikoptertype som flyr personell fra installasjoner til land og omvendt. Ideelt skal det være to typer, men en type ble satt på bakken for alltid etter den tragiske Turøy-ulykken. Det er nå noen nye typer under sertifisering, og helikopterutvalget ser på disse i samarbeid med næringen. Det er ennå langt igjen før vi får en ny type helikopter på sokkelen.

Fellesforbundet deltar i Norsk Olje og Gass sitt «Forum for Sikkerhet og Beredskap» (FSB) Når kurs og fagplaner offshore skal revideres må de innom FSB. I 2020 ble det utsettelse av fagplaner på grunn av koronapandemien. Sikkerhetssentrene har fått mange restriksjoner å forholde seg til. Det har medført redusert kapasitet i 2020, men stabiliserte seg på slutten av året. Digitale løsninger på kurs har tvunget seg frem raskere enn forventet.

Regionale verneombud (RVO) for byggebransjen

Smitteverntiltak har påvirket arbeidet for de regionale verneombudene for byggebransjen, selv om bygg ble mindre berørt av pandemien enn mange andre bransjer. RVOene har underveis rapportert om tilnærmet normal aktivitet i sine områder.

Vi bestemte oss tidlig for å gjøre vårt ytterste i å fremdeles tilby veiledning og støtte til ansatte og virksomheter gjennom denne utfordrende tiden. For selv om koronapandemien herjet landet og påvirket oss alle, ville utfordringene rundt usikre arbeidsplasser bestå. Fellesforbundets RVOer fikk beskjed om å fortsette med oppsøkende virksomhet, men med noen restriksjoner. De skulle få oversikt over aktiviteten i sitt område, og i perioder med mye smitte, kun besøke byggeplassene fysisk der de oppfattet at det kunne være alvorlige forhold.

Året har som nevnt vært annerledes, det har også påvirket det som rapporteres fra RVOene om 2020. Det har vært stortkt søkelys på smittevern, vaskemuligheter, håndsprit, karantene og avstand, og samtidig ser vi at byggebransjen fremdeles har store utfordringer med å sikre arbeidstakere som jobber i høyden.

Til tross for endrede arbeidsforhold registrerte Fellesforbundets RVOer rett under tre tusen byggeplassbesøk i 2020. Besøkene er i hovedsak rettet

mot små og mellomstore virksomheter og virksomheter som ikke har egne valgte verneombud.

De regionale verneombudene er stadig involvert i styringsgrupper for prosjekter finansiert av Fondet for regionale verneombud. Hvilke prosjekter som er aktive er til enhver tid oppdatert på fondets hjemmeside.

Fellesforbundets RVOer holder normalt flere forskjellige kurs gjennom året, spesielt kan nevnes Arbeidsmiljøkurs (40t) og Asbestsaneringskurs der vi innehar høy kompetanse og kursene er svært ettertraktet. Dessverre har situasjonen gjort at vi ikke har kunnet gjennomføre like mange kurs som vi ønsket i 2020.

I 2020 er det registrert 2992 byggeplassbesøk og 1714 stans etter AML § 6-3. Årsrapport for RVOene finnes på rvofond.no.

Regionale verneombud (RVO) i hotell, restaurant og renholdsbransjen

Primæroppgaven til RVO-ene er å besøke virksomheter, men i 2020 har smitteverntiltak gjort det vanskeligere å utføre fysiske besøk. RVO-ene var i noen perioder pålagt hjemmekontor og i andre perioder strenge smitteverntiltak for å kunne utføre arbeidsoppgavene sine. Det har i 2020 bare blitt gjennomført 755 fysiske bedriftsbesøk. Mange RVO-er har tatt i bruk andre kanaler enn bedriftsbesøk for å nå ut til virksomhetene, og mot slutten av 2020 ble det gjennomført en rekke digitale veiledninger med små og mellomstore virksomheter. Verneombudsforum ble også flyttet over på digitale plattformer.

Smittevern har vært et hovedfokus for både virksomheter og RVO i 2020. RVO har utarbeidet gode eksempler på risikovurderinger og tiltak for å bistå bransjene i dette arbeidet, og smittevern har vært et nytt samtaleemne i kontakt med virksomhetene. Mange virksomheter tok selv kontakt med RVO for veiledning i 2020. RVO HRR opprettet Facebook-side i slutten av mars, og det er et mål at det skal føre flere til hjemmesidene.

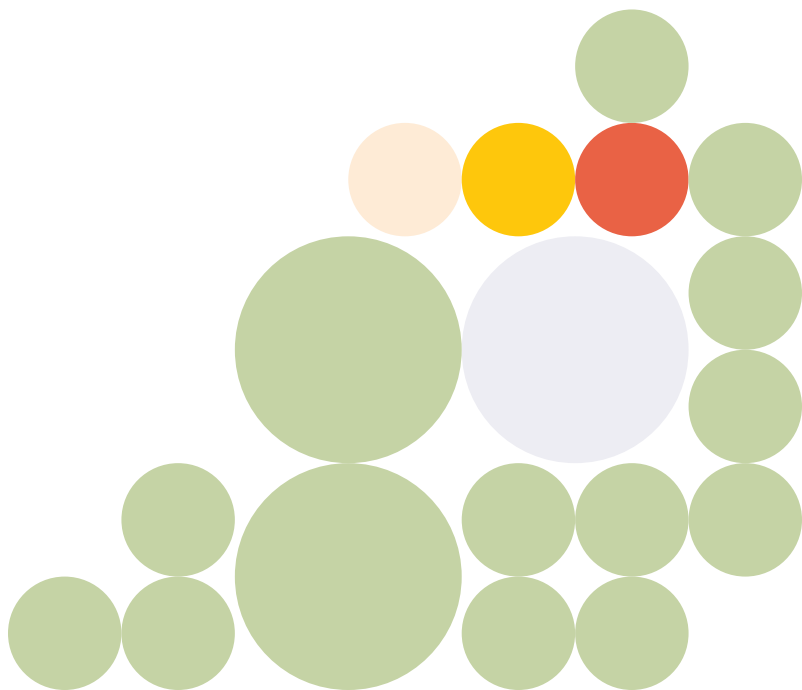
Inkluderende arbeidsliv

Fellesforbundet har i 2020 hatt flere møter med Norsk Industri og Industri Energi og diskutert felles utfordringer knyttet til inkluderende arbeidsliv og om forhandlingene

om ny IA-avtale. I 2020 har også problemer knyttet til koronapandemien og IA-arbeidet vært et viktig tema. Det har vært noen henvendelser fra organisasjonen om IA og IA-avtalen og det har vært holdt både fysiske og digitale innledninger om temaet. Flere av bransjenes HMS -utvalg har IA som en del av sitt arbeid. Forbundet deltok i 2020 på møter i LOs HMS/IA utvalg.

Fellesforbundet er involvert i tre bransjeprogram knyttet til IA-avtalen og disse har forsøkt å holde oppe aktiviteten på IA-arbeidet i bransjen, tross en vanskelig situasjon.

Bransjeprogram IA persontransport og prosjekter i virksomhetene ble preget av smitteverntiltak. Flere prosjekter som hadde fått innvilget midler ble utsatt og/ eller begrenset i omfang. Styringsgruppen har hatt 8 møter i 2020 og en samling i oktober. Det er kommet inn 47 søknader med en samlet søknadssum på nær 26 millioner kroner. Styringsgruppen har innvilget 30 søknader fra 10 virksomheter med total beløp kr 10 287 300 Midler som ikke er anvendt videreføres i bransjeprogrammet. Deloitte har gitt styringen av bransjeprogrammet stort sett tilfredsstillende karakter, med noe forbedringspotensiale på risiko, og oppfølging av mål og resultater. Fellesforbundet jobber i styringsgruppen for å få mer ambisiøse søknader fra virksomhetene, og har fått gjennomslag for at det bør ses på arbeidstidsorganisering.

Bransjeprogram IA bygg og anleggs hovedområder for forebygging av sykefravær er delt inn i muskel- og skjelettplager, støyplager, plager relatert til vibrasjonseksposeringer og luftveisplager. Innenfor hvert område har det blitt opprettet flere delprosjekter basert på arbeid og innspill underveis. Ved utgangen av 2020 var det blant annet prosjekter som jobbet med: alternativ robotfunksjon, arbeidsmiljø og lederopplæring, eksternt skjelett (robot), utvikling av Ergonomiportalen, HMS i BIM og utstyr for demping av vibrasjon. Arbeidet har naturlig nok lidd noe under pandemiens restriksjoner, men har holdt fremdrift gjennom hele året.

Bransjeprogram IA leverandørindustrien til olje- og gassnæringen har i 2020 gjennomført tre digitale workshops for bedriftene som har løpende prosjekter. I løpet av 2020 har syv bedrifter etablerte prosjekter og teste tiltak. Disse prosjektene er innenfor områdene psykososialt arbeidsmiljø, fysisk arbeidsmiljø, helseoppfølging og endringskompetanse. Tiltakene og foreløpige resultater har vært presentert på de siste samlingene, men bortsett fra (foreløpige) positive tilbakemeldinger fra ansatte i bedriftene som har gjennomført tiltak er det det er ennå for tidlig å evaluere den langsiktige effekten.

Som et sentralt tiltak utvikles det nå, i samarbeid med bransjeprogrammene for næringsmiddelindustrien og bygg og anlegg, en lederopplæring. Bedre opplæring av ledere på førstelinje- og mellomledernivå er uttrykt som et ønske av mange av bedriftene i de bransjeprogrammene som deltar i arbeidet. Vi har derfor gått sammen om å utvikle et basisprogram i ledelse for de to nevnte ledernivåene. Programmet lages i samarbeid med Moment organisasjon og ledelse og skal være klart til utrulling før sommeren 2021.

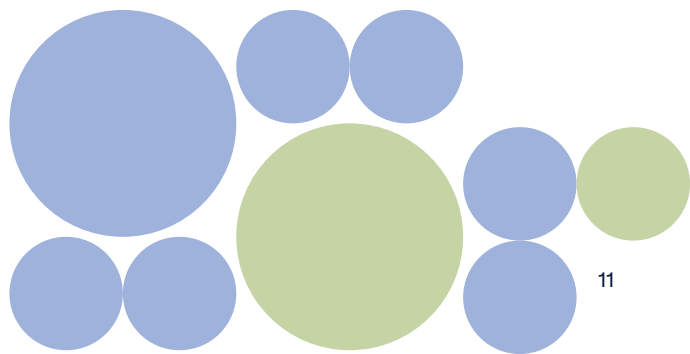
Arbeidet mot sosial dumping og useriøsitet i arbeidslivet

Fellesforbundet har i 2020 videreført innsatsen mot sosial dumping og useriøsitet. Arbeidet på dette feltet har blitt sterkt vevet sammen med aktiviteter knyttet til koronapandemien. Forbundet har vært en aktiv og synlig aktør i kampen for arbeidstakerrettigheter og mot sosial dumping, både nasjonalt og lokalt, så vel som i pressen og i sosiale medier. Arbeidet har foregått løpende gjennom året, og sentrale og gjennomgående temaer har vært inntektssikring for utenlandske arbeidere,

smittevern, innleie, sosial dumping, allmenngjøring, arbeidslivskriminalitet, useriøsitet og offentlige anskaffelser.

Da landets grenser ble stengt i mars 2020 opplevde forbundet at mange av våre utenlandske medlemmer, særlig i industrien, ble gående uten inntekt på grunn av uklarheter i regelverket, problemer med registrering hos NAV osv. På Svalbard ble situasjonen akutt kritisk for arbeidstakere fra land utenfor EØS i hotell- og restaurantnæringen, som ikke hadde rett på noen form for stønader. Forbundet jobbet aktivt mot myndigheter og politikere for å rette opp i urettferdighetene, og gjennomførte også flere spørreundersøkelser blant medlemmene for å dokumentere situasjonen. Gjennom året har også en rekke spørsmål knyttet til smittevern, karantene og boforhold stått sentralt.

Forbundets innsats mot bemanningsforetakenes bruk av «fast ansatt uten garantilønn mellom oppdrag» fikk et svært viktig gjennomslag i 2018, med endringer i arbeidsmiljøloven med virkning fra 1. januar 2019. Formålet med endringene var både å bedre leiearbeidernes kår og til å begrense omfanget av innleie fra bemanningsforetak. Det kom inn en presisering av begrepet fast ansettelse i loven, som gjør at nulltimerskontrakter er ulovlig. Videre er det nå kun fagforeninger med innstillingsrett som har rett til å avtale innleie ut over arbeidsmiljølovens hovedregel. Men, det har vært svært bekymringsfullt at Arbeidstilsynet ikke har fått tilstrekkelig mandat til å følge opp regelverket, og forbundet har presset på gjennom mange kanaler for at Arbeidstilsynet skal få utvidete hjemler til å føre tilsyn og komme med sanksjoner mot ulovlig innleie. I 2020 fikk vi endelig gjennomslag, og fra 1. juli fikk Arbeidstilsynet myndighet til å føre tilsyn med om virksomhetene overholder innleiereglene i arbeidsmiljøloven.

Allmenngjøring av tariffavtaler er fortsatt ett av forbundets viktigste verktøy i kampen mot sosial dumping, og hele seks av totalt ni allmenngjøringsforskriftene er etter krav fra oss. Etter lønnsoppgjøret høsten 2020 begjærte vi videreføring av alle seks forskriftene. Tariffnemnda sendte nye forskrifter ut på høring på slutten av året, og vil fatte vedtak våren 2021. Forbundet begynte i 2019 å forberede et krav om allmenngjøring av deler av Biloverenskomsten. Arbeidet med å samle inn tilstrekkelig dokumentasjon for å kunne begjære allmenngjøring i bilbransjen er krevende og vil fortsette inn i 2021.

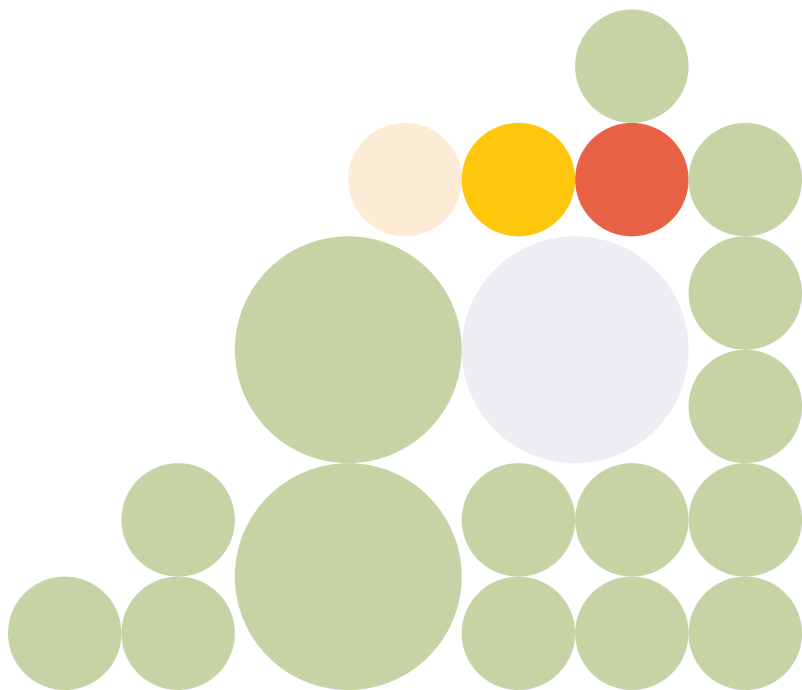
Regjeringens strategi mot arbeidslivskriminalitet er fortsatt altfor svak både når det gjelder tiltak mot sosial dumping og a-krim. Satsingen på samordning mellom tilsynsetatene, og opprettelsen av a-krimsentre har ført til mer effektive tilsyn, men er dessverre ikke videreutviklet tilstrekkelig. Arbeidstilsynet er en krumtapp i kampen mot a-krim og sosial dumping, men har gjennom flere år fått kutt i budsjettet. Som en følge reduseres antall ansatte, selv om oppgavene øker. Utarming av Arbeidstilsynet fører ikke bare til en svekkelse av arbeidet rettet mot useriøsitet, men også til en nedprioritering av den generelle innsatsen for å ivareta arbeidsfolks liv og helse. Det er ytterst viktig at nye oppgaver ikke svekker tilsynet sin kapasitet til å utføre det ordinære og løpende tilsyns- og veiledningsarbeidet. Forbundet har benyttet alle relevante anledninger til å fremme disse synspunktene.

Arbeidet og deltakelsen i treparts bransjeprogrammer for seriøsitet i transport, uteliv og bilbransjen har fortsatt gjennom 2020. Programmene er i ulike faser, men er nyttige arenaer for partssamarbeidet rundt seriøsitet i de aktuelle bransjene.

Fellesforbundet har også i 2020 hatt sterkt fokus på det offentlige som innkjøper og betydningen av å ha en innkjøpspolitikk som fremmer et seriøst arbeidsliv. Forbundets budskap har vært at man ved offentlig anbud skal settes krav til tilbyder om at disse skal være lærebedrifter, krav til egenbemanning og maks antall underentreprenører. Gjennom året har flere deler av forbundet arbeidet aktivt med dette temaet. Forbundet har sammen med KS, BNL og DIFI utarbeidet en avtale som kommuner og fylker kan benytte i sitt arbeid med nye og strengere regler for offentlige anskaffelser. Høsten 2019 ble forbundet enig med BNL om en

revidert og skjerpet versjon av denne, og inviterte KS til videre samarbeid om dette. Prosessen stoppet mer eller mindre opp etter KS publiserte en kritisk juridisk vurdering av de nye seriøsitetsbestemmelsene, samt at ESA åpnet to saker knyttet til henholdsvis begrensninger på antall ledd i leverandørkjeden og ulike krav i kommunale innkjøpsregelverk. På oppdrag av Fellesforbundet utarbeidet LOs juridiske avdeling en egen vurdering, som grunnlag for vårt videre arbeid. Høsten 2020 var det igjen kontakt mellom partene om seriøsitetsreglene, og det ble enighet om å fortsette arbeidet med revidering av avtalen. Denne prosessen pågikk fortsatt ved årets slutt. Vi har også jobbet tett mot offentlige byggherrer, som Statsbygg, om seriøsitet i anskaffelsene.

Forbundet har også engasjert seg i adgangen til å sette vilkår ved tildeling av skjenkebevillinger, og bestilte en vurdering av dette fra LOs juridiske avdeling. Den konkluderte med at kommunene har vid adgang til å innnta vilkår i et bevillingsvedtak, og at samfunnsmessige hensyn vil kunne tas i betraktning, så lenge disse er saklig begrunnet. Dette la grunnlaget for at flere avdelinger fremmet krav om at kommuner må stille vilkår om allmenngjort lønn for å legge til rette for rettferdig konkurranse på like vilkår, samt forhindre sosial dumping og arbeidslivskriminalitet.

Det næringspolitiske arbeidet

Året 2020 var sterkt preget av arbeid knyttet opp mot koronapandemien. Forbundet sendte inn flere innspill til umiddelbare krisetiltak for våre næringer i tillegg til mer langsiktige innspill for å bidra til en mer bærekraftig industri som også gir flere arbeidsplasser.

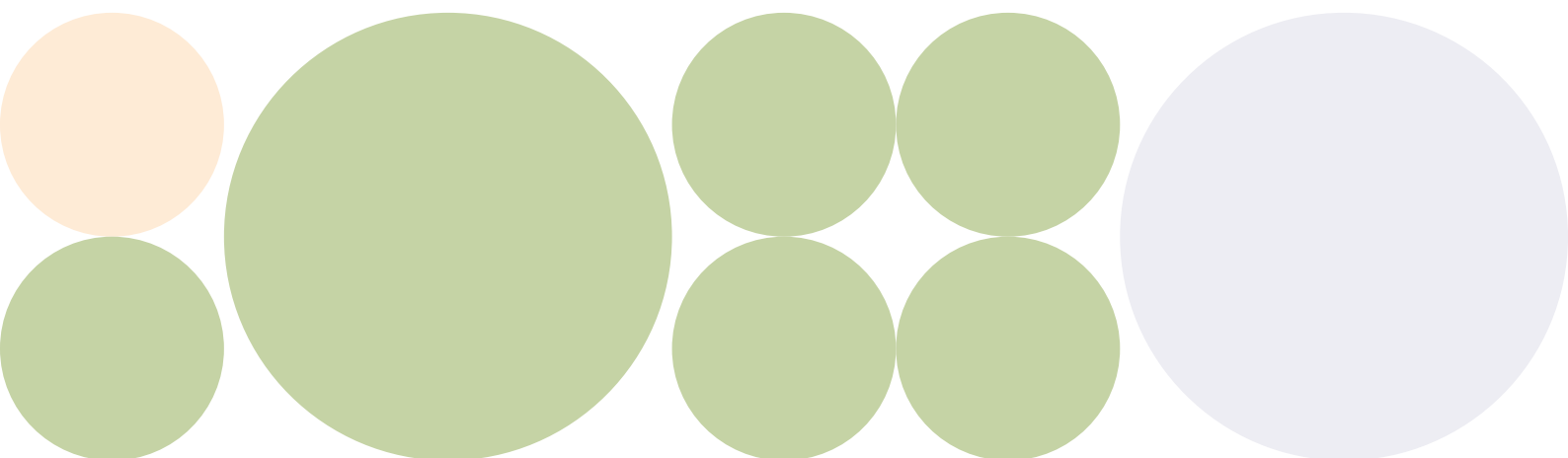
I forbindelse med den mest akutte fasen våren 2020 var forbundet aktivt med å fremme forslag som kunne avhjelpe situasjonen for våre næringer. Både når det gjaldt tiltak rettet inn mot redusert etterspørsel og økt usikkerhet, samtidig som utfordringer rundt utenlandsk arbeidskraft har vært viktig for flere av de konkurranseutsatte næringene.

Gjennom sommeren 2020 stabiliserte situasjonen seg for flere av bransjene. Men særlig reiseliv og hotell og restaurant har under hele perioden hatt store utfordringer grunnet bortfallet av etterspørsel. Her har vi fremmet forslag om omstilling og kompetansetiltak, men bransjen vil i praksis operere på et minimum inntil etterspørselen er tilbake. For produksjonsbedriftene våre har aktiviteten i stort blitt videreført, men økte smittetall med innstramminger på bruk av arbeidskraft både fra andre deler av landet og utenlandsk arbeidskraft skaper utfordringer for mange bedrifter og flere næringer.

I de senere tiltakspakkene har næringspolitiske tiltak blitt viet stadig mindre plass og ressurser. Næringspolitisk har derfor innsatsen vært lagt til mer ordinære prosesser. Selv om forbundet har hatt hovedfokus på å avhjelpe en kritisk situasjon for mange næringer, har vi også vært aktive i å sikre mer langsiktig verdiskaping i pakt med fastsatte klimamål.

Høsten 2020 kom forbundet med innspill til regjeringens eksportbehandlingsplan. Med et eksportunderskudd på 300 milliarder uten olje og gass er behovet åpenbart for å eksportere mer fra fastlandsindustrien. Forbundet var tydelige på at Norge må bruke sine industrielle fortrinn supplert med virkemidler, kapital, anskaffelser og forskning for å kunne eksportere mer fra ferdigvarindustrien, maritim-sektor, samt innen nye næringer som havvind, hydrogen, batterier, etc. Slik at vi kan sikre fremtidige inntekter til fellesskapet og velferd for alle.

Forbundet har inngått et samarbeid med organisasjonene Norsk Industri, Energi Norge, Industri Energi, samt EL og IT under navnet krafttak for fastlandsindustrien. Formålet er å løfte fastlandsindustrien slik at det blir flere arbeidsplasser

og økt verdiskaping. Det ble sommeren 2020 laget en felles plattform over viktige politiske tiltak og virkemidler som må på plass. Dette budskapet ble fremmet i møte med næringsminister og olje- og energiminister. Dette arbeidet vil videreføres i 2021.

På slutten av året startet Olje- og energidepartementet arbeidet med å lage en stortingsmelding om langsiktig verdiskaping for norske energiresurser. Denne skal slutføres i løpet av våren 2021. Fellesforbundet vektla i sitt innspill viktigheten av mer fornybar kraft, utvikling av industrien slik at den også i fremtiden kan være leverandør av klimaløsninger, energieffektivisering innen bygg, samt viktigheten av å produsere olje og gass til et internasjonalt marked med så lave utslipp som mulig.

I desember 2020 startet et samarbeidsprosjekt mellom NHO og LO – som inkluderer Fellesforbundet samt andre sentrale forbund og bransjeorganisasjoner – med formål om å samle næringslivets interesser for å gi innspill til felles en energipolitisk plattform, basert på klimamål og en offensiv industrisatsing. Dette vil kunne danne grunnlag for brede politiske kompromisser i neste stortingsperiode. Et hovedformål må også være å dempe konfliktene på dette området. Arbeidet blir slutført våren 2021.

Ved starten av året ble regjeringens Eierskapsmelding behandlet i Stortinget. I motsetning til regjeringen som synes å mene at et mindre statlig eierskap er et bedre eierskap, så mener vi at det er viktig å sikre at strategisk viktige bedrifter beholder en sterk forankring i Norge. Vi mener det er viktig at det finnes virksomheter hvor styret og toppledere har en norsk identitet og kjenner den norske arbeidslivskulturen.

Prosess21 er norsk prosessindustri strategiarbeid og ble etablert av næringsministeren. Hovedoppgaven til utvalget er å gi strategiske råd og anbefalinger om hvordan Norge best kan få til en utvikling i retning av minimale utslipp fra prosessindustrien i 2050 og samtidig legge til rette for at virksomheter i prosessindustrien har bærekraftig vekst i denne perioden. Et av områdene er å bidra med tiltak som kan øke sysselsettingen i industrien gjennom ringvirkninger hos leverandørene til prosessindustrien. Sluttrapporten legges frem i februar 2021. Fellesforbundet er representert i styringsgruppen sammen med LO.

Olje- og gass

Våren 2020 kom koronapandemien på toppen av en oljepriskrig mellom Opec og Russland. Det slo svært hardt innover olje- og gassindustrien i Norge. Oljeselskapene meldte umiddelbart at nærmest alle planlagte utbygginger og ikke-kritisk vedlikehold kunne bli utsatt eller i verste fall kansellert, rett og slett som en følge av mangel på likviditet. Det ville igjen gå hardt utover de nærmere 200 000 arbeidsplassene i teknologi- og leverandørindustrien. For å unngå denne situasjonen, foreslo Fellesforbundet sammen med en samlet olje- og gassnæring i KonKraft-samarbeidet midlertidige endringer i petroleumsskatteregimet, som kunne bidra til at aktiviteten på sokkelen ble opprettholdt. I juni 2020 vedtok Stortinget midlertidige endringer som gjorde at oljeselskapene betaler mindre skatt de neste par årene og mer i årene etter – det frigjør midler nå som kan brukes til investeringer, som igjen gir aktivitet og arbeidsplasser i leverandørindustrien.

Fellesforbundets jobb i denne sammenhengen har hele tiden vært å stille krav til at dette tiltaket skal gi verdiskaping og aktivitet i Norge. Dette er nødvendig for at bedriftene skal kunne videreutvikle seg for å løse de utfordringer som en moderne klimapolitikk krever av teknologiindustrien. Dette forutsetter betydelig norsk innhold i de prosjekter som den midlertidige skatteendringen utløser i tillegg til investeringer som bygger opp under klimamålene nedfelt i næringens eget veikart for norsk sokkel som ble lagt frem i januar 2020. Her forpliktet en samlet olje og gassindustri seg til 40 pst reduksjon i CO₂-utslippet innen 2030 og nær null i 2050. Stortingsflertallet høynet kravet til 50 pst utslippsreduksjon i 2030 ifm. oljeskatepakken. Siden skattepakken ble vedtatt i Stortinget er det blitt levert plan for utbygging og drift (PUD) for tre olje- og gassprosjekter: Elektrifisering av Sleipner og Gina Krog-feltene, HOD-reutvikling og Breidablikk-feltet. Disse prosjektene har samlede investeringer på nesten 26 milliarder kroner og vil medføre mange tusen årsverk i leverandørindustrien, i tillegg til at de reduserer CO₂-utslippet fra feltene.

Noe av hensikten med skattepakken var å gi bransjen tid til å omstille seg, samtidig som arbeidsplassene og kompetansen ikke går tapt.,

I mai behandlet Stortinget også regjeringens forvaltningsplaner for våre havområder. Fellesforbundet støttet at vi skal vise særlig aktsomhet ved næringsvirksomhet i de havområdene som på et faglig grunnlag er karakterisert som særlig verdifulle og sårbare (SVOer). Når det gjelder selve definisjonen av iskanten mente Fellesforbundet at det var uheldig at regjeringen gikk bort fra den 30-prosentgrensen som har vært førende i samtlige forvaltningsplaner som er lagt frem siden begynnelsen av 2000-tallet. Stortingsflertallet sluttet seg imidlertid til regjeringens forslag til kompromiss på 15 pst.

I den maritime politikken har forbundet jobbet nært med de andre aktørene i Maritimt Forum, hvor vi sitter i styret. En utfordring forbundet har vært opptatt av i 2020 og påpekt politisk er at selv om norske leverandører bygger de første lav- eller nullutslippsskipene viser en oversikt over bygging av el-ferger at over halvparten av de nye fergene blir bygget i utlandet, i all hovedsak også utenfor EØS-området, dvs. i Tyrkia. Det er en utfordring at samfunnet bidrar til å finansiere nybrottsarbeid gjennom forskning og utviklingsstøtte med det resultatet at verft i utlandet tar kontraktene når volumene kommer.

Vi har uttrykt bekymring knyttet til situasjonen for skipsverftene. Omstillingen de har vært gjennom fra offshore skip til cruise og andre segmenter siden 2015 har vært svært krevende og avkastningen er generelt lav. De verftene som har klart seg best er de som har satsset på reparasjon og service, heller enn nybygg. Forbundet har tatt opp muligheten for å stille strengere krav til arbeidsmiljø og HMS knyttet til kontrakter hvor det offentlige er bestiller. Vi har tatt til orde for å fremskynde det såkalte Vanguard-prosjektet til Forsvaret og pekt på muligheten til å forsere ombygging av offshoreflåten med ny teknologi. Og vi har etterlyst at GIEK, under de rådende forhold, strekker seg maksimalt for å avlaste verftenes svært anstrengte egenkapitalsituasjon.

Fellesforbundets hovedinnsats for byggebransjen ble konsentrert om innspill til regjering og Storting sammen med andre organisasjoner i bransjen, med formål om å opprettholde aktiviteten i byggebransjen under koronapandemien. I tillegg til viktigheten av å opprettholde boligbyggingen har vi frontet viktige områder for forbundets medlemmer som: seriøsitet, rekruttering, kompetanse, og etter- og videreutdanning,

samt oppgradering av bygningsmassen og energieffektivisering. I tillegg har vi vært aktive i arbeidet med en mer sosial boligpolitikk med støtte til nye eiermodeller som leie til eie.

Byggenæringen har et stort potensial for energisparing, og nye byggeforskrifter stiller høye krav til energieffektivitet. I tiden framover bør satsingen på energieffektivisering i eksisterende bygningsmasse opp og fram. Her er det mulig å spare energi, bidra til klima og skape arbeidsplasser i byggebransjen. Dette har vært en sentral del av forbundets politikk som klimaløser også på dette området.

Reiseliv

Året 2020 ble et kriseår og en katastrofe, for luftfart og reiselivet både i Norge og resten av verden. For hoteller, restauranter og kantiner ble den nye hverdagen kaotisk og ekstremt uforutsigbar. Etterspørselen forsvant den 12. mars, og mange bedrifter måtte nedskalere driften eller stenge helt. pga lockdown og stengte grenser med strenge reiserestriksjoner.

Alle skulle være med på dugnaden, spesielt reiselivet har fått kjenne på denne dugnadsånden. Alle ble anbefalt å jobbe fra hjemmekontor, og ikke møte andre, som var noen av restriksjonene som kom 12 mars, mange flere restriksjoner skulle det komme de neste dagene og ukene etter 12.mars. Det var mye informasjon og endringer på kort tid å forholde seg til.

Alle møter og konferanser ble avlyst. Kantiner ble stengt. Bedriftene hev seg rundt og fant alternative løsninger der det var mulig, resultatet ble bla hjemlevering av lunsj til de som satt på hjemmekontor, take away som konsept opplevde enorm økning i etterspørsel og har fått økt o

Det var stor usikkerhet blant de tillitsvalgte hvordan man skulle forholde seg til 14 eller 2 dagers varslingsfrist. Det ble etterhvert lagt frem et forslag om lønnskompensasjon på 18 dager, pga enorm økning i arbeidsmengden hos NAV og uklare retningslinjer fra regjeringen førte til at kompensasjonen ble flere måneder forsinket. Samtidig ble det vedtatt en kompensasjonsordning for bedriftene som kom på plass umiddelbart noe som er usolidarisk overfor de som ennå ventet på vedtak og levde i det uvisse. For bransjen og de permitterte har de korte intervallene på hvor lenge

restriksjoner og tiltakene skulle være, vært vanskelige å forholde seg til, når smittesituasjonen har variert veldig rundt om i Norge.

Fellesforbundet var aktive med innspill til omstilling og utvikling av næringen våren 2020. Det ble bevilget midler til både omstilling og bransjeprogram for kompetanseheving. Dessuten var forbundet tydelige på at de seriøse bedriftene måtte prioriteres i støtteordningene. Forbundet jobbet også mye med å sikre gode ordninger for de permitterte arbeidstakerne i bransjen.

Fafo kom i desember 2014 med rapporten Arbeidsforhold i utelivsbransjen. Bransjeprogrammet Uteliv, som Fellesforbundet deltar i, bestilte i 2019 en ny rapport om utviklingen i bransjen etter 2014. Rapporten «Utelivsbransjen – utvikling i arbeidsforhold etter 2014» ble ferdig i 2020. Rapporten inneholder ikke noe om hvordan utelivsbransjen har endret seg dramatisk som følge av koronatiltakene i 2020, men viser hvilken utvikling bransjen har fra 2014 og frem til før pandemien inntraff. Situasjonen i bransjen i dag er derfor en annen enn i rapporten. Likevel er rapporten nyttig for å vise hvilke endringer som har skjedd i bransjen siden oppstarten av bransjeprogrammet Uteliv. Det meste i bransjen er som tidligere, bortsett fra de ansattes lønn. Tariffavtalen ble allmenngjort fra 2018, noe som har ført til at andelen som betales under minstesatsen i tariffavtalen er mer enn halvert. Bransjeprogrammet Uteliv jobber for seriositet i utelivsbransjen, og har i 2020 rådgitt Arbeidstilsynet i hvordan de kunne starte opp med tilsyn igjen under pandemien.

Fellesforbundet bidro til den nasjonale reiselivsstrategien som skal slutføres våren 2021 med et bredt innspill hvor vi vektla at fremtidens reiselivsbransje være bærekraftig og ansvarlig. Verdiskapingen må være basert på helårs sysselsetting, kvalitet foran kvantitet, innovasjon og produktutvikling, seriøse aktører og kompetanse. Vi må markedsføre oss mot nære markeder, og vektlegge kvalitet over kvantitet. Fellesforbundet ønsker at vi tar i bruk turistskatt for å forvalte turistattraksjonene våre på en bærekraftig måte. Arbeidet for økt seriositet må intensiveres, ved å gi næringen mulighet til å operere uten kontanter.

Samferdsel

I likhet med de øvrige bransjer innen Fellesforbundet har koronapandemien preget samferdselssektoren på forskjellige måter, men dette påvirket bare delvis de sakene som ellers krevde vår oppmerksomhet

EUs mobilitetspakke del 1

Denne ble vedtatt i EU i juli 2020. I hovedsak fikk vi et bra resultat – særlig med tanke på det opprinnelige forslaget som ble lagt frem våren 2017. Fellesforbundet har jobbet på mange nivåer, både nasjonalt og internasjonalt i denne saken. ETF har vært vår viktigste kanal inn til EU og mye av arbeidet har bestått i deltagelse på ETFs møter. Det er viktig å merke seg at jobben med mobilitetspakke på langt nær er avsluttet. Implementeringen av det nye regelverket kommer til å strekke seg over mange år, og fortsatt prøver en del av EUs medlemsland å få til en omkamp på flere områder. Saken vil derfor fortsatt ha høy prioritet for vårt arbeid innen samferdsel i årene fremover

Liberalisering av drosjenæringa

Etter at Norske myndigheter bøyd av for ESA i saken om løyvebegrensning, opplevde vi at myndighetene gikk mye lengre i sin liberaliseringspolitikk enn det ESA krevde. Tross mye arbeid – og godt samarbeid med bl.a. taxiforbundet må vi erkjenne at vi ikke nådde frem. Det nye regelverket har begynt å virke og vi ser allerede negative konsekvenser av dette for våre medlemmer som kjører taxi.

Bussbransjen

Denne bransjen var nok den, som innen samferdselssektoren, i størst grad merket smitteverntiltak og konsekvensene av nedstengingen. Partssamarbeidet, som er godt etablert i denne bransjen, gjorde at partene sammen kunne legge press på myndighetene for å få økonomiske støtteordninger. Dette lyktes en til dels bra med, og ser en på situasjonen i Europa for øvrig må en kunne si at bussbransjen i Norge ser ut til å ha klart seg bra.

Rapport om varebilsegmentet

Treparts bransjeprogram for transport hadde i utgangspunktet et mandat begrenset til å gjelde utfordringer knyttet til lastebil og turbuss. Lastebil er her definert som kjøretøy med tillatt totalvekt over 3,5t. Bransjeprogrammets medlemmer har sett at varebiltransporten har fått et stadig større omfang, bl.a. på grunn av endrede handlemønster. Varebiler er ikke underlagt dagens regler om kjøre- og hviletid, mange av utøverne kommer fra land utenfor EU og har dårlig kunnskap om regler i Norsk arbeidsliv. Det kan bety økt risiko for sosial dumping og økonomisk kriminalitet. Bransjeprogrammet ba derfor om en utvidelse av mandatet slik at en kunne starte en kartlegging av bransjen for derigjennom å kunne foreslå konkrete tiltak. Så langt er det laget en rapport av Samfunnsøkonomisk analyse og Bransjeprogrammet har fremmet forslag om at varebilbransjen blir underlagt løyveplikt tilnærmet det som finnes for lastebil.

Forsvaret

I 2020 kom regjeringen til Stortinget med ny langtidsplan for Forsvaret (LTP), ikke en, men to ganger. Den første LTPen, som kom på vårparten, sendte Stortinget tilbake til regjeringen fordi den ikke var god nok. En revidert utgave kom derfor på høsten. I forbindelse med behandlingen av den kom forbundet med følgende

innspill: For det første ba vi om fremskynding av det såkalte Vanguard-konseptet, samt å sikre forpliktende samarbeid i form av gjenkjøp ved anskaffelse av nye stridsvogner. Vi registrerte at det i ny LTP legges opp til å videreføre samarbeid og kjøp av tjenester fra sivile aktører. Her la vi vekt på at Fellesforbundet er av den oppfatning at Forsvaret selv bør besitte størstedelen av den tekniske kompetansen på Forsvarets materiell, og at det er viktig av beredskapshensyn. I tillegg tok vi opp at regjeringen velger å ikke gå inn for deltakelse i det europeiske forsvarsindustrisamarbeidet EDF. Vårt syn er at deltakelse i europeiske samarbeidsprosjekter og ordninger har tjent oss godt, gitt økt konkurransekraft for eksportbedriftene våre og bidratt til utvikling av høykompetente arbeidsplasser. Å ikke være en del av EDF er derfor svært uheldig og vil, etter vårt syn, gå utover både nasjonal sikkerhet og norsk forsvarsindustri på sikt. Stortingsflertallet lyttet til oss, og Norge vil delta fullt ut i EDF fremover.

Skog

Forbundet er representert i Verdikjeden skog og tre som er en videreføring av SKOG22-utvalget. Verdikjeden har gjennom uttalelser og politisk aktivitet fulgt opp Skog22 sine anbefalinger. Foredling av skog og tre er en av hovedaktørene i det grønne skiftet, og hvor bruk av tre og treprodukter er et viktig innslag i klimaregnskapet. Forbundet har påpekt at det derfor viktig at treforedlingsindustrien er et satsningsområde i næringspolitikken. Skal Norge nå sine målsetninger om å bli et lavslippsamfunn innen 2050, er det nødvendig å legge til rette for gode rammevilkår. CO2-kompensasjon og fritak for el-avgift mot deltakelse i energieffektiviseringsprogram er viktig her.

For å styrke arbeidsplassene for forbundets medlemmer som arbeider i skogbruket og skogbruksrelatert industri, har forbundet kommet med diverse innspill til stadsbudsjettet. Forbundet har her krevd økt satsing på blant annet kunnskap og kompetanse, krav om økt kapital til forskning og utvikling, samt tilrettelegging av utviklingsfond for skog og tre- næringene. Dette vil være tiltak som vil bidra til å styrke både tre og skog næringenes konkurranseevne og sikre fremtidige arbeidsplasser i disse næringene. Regjeringa har så langt ikke lagt til rette for nok kapitaltilgang og investeringsmidler.

Grønn sektor

For grønn sektor ble koronapandemien primært utfordrende fordi næringen i stor grad har utviklet seg til å basere seg på utenlandsk arbeidskraft. Restriksjoner rundt innreise i 2020 aktualiserte ytterligere forbundets budskap om at næringen må ta grep for å bli en mer bærekraftig og seriøs slik at den kan tilby lønns- og arbeidsvilkår som reduserer behovet for import av arbeidskraft til sektoren. Dette ble også løftet inn lønnsoppgjøret for bransjen og det ble besluttet å sette ned et utvalgsarbeid med partene for å se på hvordan denne utviklingen kan snus. Dette arbeidet vil foregå i 2021.

Klima og miljøpolitikk

Klimamålene frem mot 2050 innebærer store omlegginger. Dette gir store utfordringer, men også store muligheter, for norsk næringsliv. Landsmøteuttalelsen klima for verdiskaping er retningsgivende for forbundets arbeid på området, og viser hvordan klimapolitikken gir mange gode muligheter for norsk næringsliv.

Før sommeren 2020 la en rekke fagetater med klimadirektoratet i spissen frem en rekke forslag på hvordan klimamålene kan nås innen 2030 – kalt Klimakur 2030. Denne blir det faglige grunnlaget for regjeringens klimaplan som lanseres i 2021. Fellesforbundet bidro med et omfattende innspill hvor følgende temaer ble berørt:

- Utvikling – ikke utflagging – av industrien
- Viktigheten av energieffektive bygg og byggeplasser
- Karbonfangst- og lagring (CCS) som forutsetning for å nå klimamål.
- De industrielle mulighetene rundt gjenvinning og gjenbruk. Sirkulærøkonomi
- Grønne offentlige anskaffelser som drivkraft for utvikling av næringslivet og samfunnet
- Statlige virkemidler som viktig risikoavlaster for klimaløsninger i industrien

- Strategisk satsing på skog og tre er en del av klimaløsningen og fremtidig verdiskaping
- Bærekraftig samferdselspolitikk med høyere standarder i anbud som premiss.

Forbundet har vært engasjert i og prioritert arbeidet med karbonfangst- og lagring (CCS) gjennom hele 2020 som vårt viktigste industri- og klimapolitiske tiltak. Denne innsatsen ble kronet med gjennomslag da det i forbindelse med statsbudsjettet for 2021 ble besluttet å etablere infrastruktur for lagring av karbon med prosjektet «Northern Lights», samt fangst på Norcems fabrikk i Brevik. Arbeidet fremover vil rettes mot å få fangst også på søppelforbrenningsanlegget på Klemetsrud, samt utvide til andre bedrifter. Her vil vi bidra med forslag til finansieringsløsninger for å gjøre det lønnsomt å både fange og koble seg på infrastrukturen for lagring. For å lykkes er vi avhengig av at også europeisk industri engasjerer seg og ønsker å bli med. Forbundet vil derfor fortsatt jobbe opp mot våre kolleger i Europa.

Også i 2020 var Fellesforbundet aktivt med i Forum for miljøteknologi (FFM). FFM er en medlemsorganisasjon med en rekke av landets største bedrifter innen prosessindustri, maritim næring, byggenæringen, energiproduksjon og papirindustrien som medlemmer. FFM arbeider for å virkeliggjøre medlemsbedriftenes miljøteknologiprojekter. FFM's ambisjon er at norske bedrifter skal bli verdensledende innen utvikling og bruk av miljøteknologi. Realiseringen av denne ambisjonen må skje i partnerskap med det offentlige. Forumet arbeidet særlig opp mot Enova og regjeringen for å bidra til at virkemiddelapparatet i større grad kan støtte opp om utslippskutt i industrien. Det har imidlertid ikke regjering og Storting tatt hensyn til. Resultatet ble et mindre aktivt virkemiddelapparat enn klimamålene tilsier.

Utdanning og fagopplæring

Fagfornyelsen

De faglige rådene har i 2020 jobbet med fornyelsen av alle læreplanene. Det er satt ned læreplangrupper for alle Vg2- og Vg3-læreplanene. SPA er representert i Faglig råd for teknologi og industrifag (TEK). Vg2-læreplanene gikk på høring høsten 2020. Vg3-læreplanene gikk på høring i januar 2021. De nye læreplanene vedtas i juni 2021.

Kompetansereformen: Meld. St. 14 (2019–2020)

SPA har jobbet med å gi innspill til regjeringens varslede kompetansereform: «Lære hele livet». I april 2020 kom stortingsmeldingen. Denne vil endre måten vi tenker utdanning på, blant annet vil vi få mer av korte målrettede etterutdanningstilbud for ansatte i arbeidslivet. Reformen gir et godt incitament for Fellesforbundets arbeid for at våre medlemmer skal få en rett til etterutdanning tilknyttet jobben uten tap av inntekt.

Utvidelse av bransjeprogrammene for kompetanse

Som en oppfølging av kompetansereformen, som ble betydelig preget av pandemien, er det i løpet av 2020 blitt opprettet flere kompetanse-bransjeprogrammer, slik at det nå til sammen er 10 slike programmer. Fellesforbundet er med i Bygg og industri, Olje- og gass, Reiseliv og Maritim sektor. Vi har fått innvilget betydelige ressurser til denne satsingen, og vi ser at tilbudene øker. Det har vært et krevende arbeid, særlig for å sikre god nok lokal forankring av tilbudene om etterutdanning. Der vi har lyktes, har det tilbakemeldingene vært gode.

Fagopplæringen – koronatiltak – Bedriftsintern opplæring (BIO)

Fellesforbundet har jobbet med å gi innspill gjennom partssamarbeidet for å sikre at permitterte lærlinger som følge av pandemien har fått økonomisk trygghet, alternativ opplæring og muligheten til å gjennomføre fagprøve på en mer fleksibel måte. Regelverket har fått midlertidig dispensasjon for å gjøre dette mulig. Samtidig har fylkene fått overført betydelige ressurser gjennom krisepakker. Dette har bidratt til å støtte lærlingordningen og hjelpe elever ved videregående

skoler rammet av situasjonen, blant annet gjennom flere digitale tilbud.

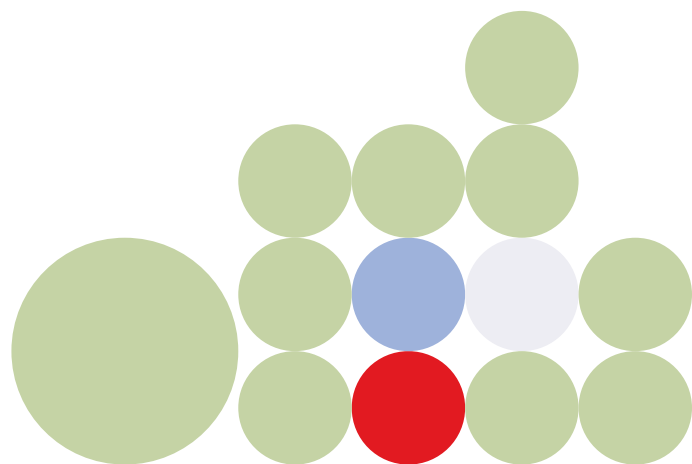
Fellesforbundet har også vært opptatt av å sikre ressurser til BIO i fylkene, særlig rettet mot permitterte i store industribedrifter og klynger.

Frontfagsforhandlinger – krav om etterutdanning

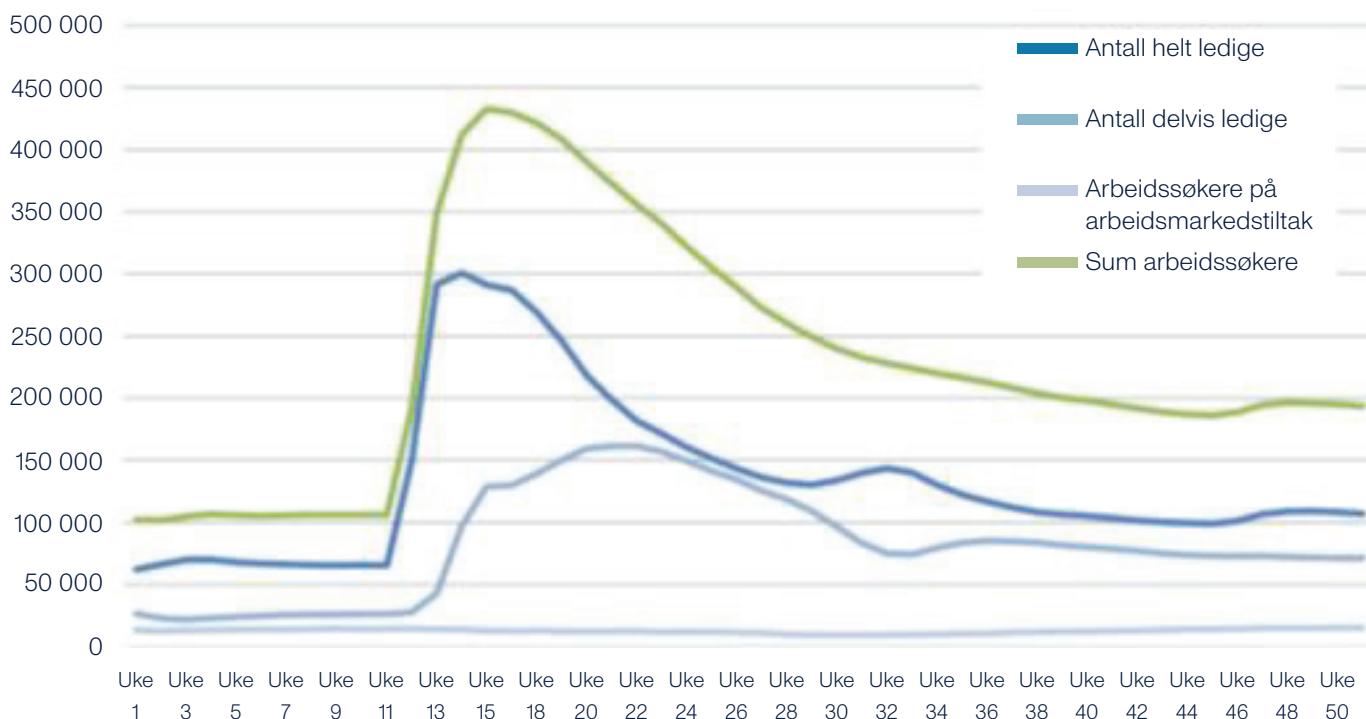
Fellesforbundet gikk inn i frontfagsforhandlingene med krav om etterutdanning til medlemmene uten tap av inntekt. Vi fikk inn en bestemmelse som forplikter bedriftene til å kartlegge behov sammen med ansatte, og lage en plan for gjennomføring av kompetansehevede tiltak. Det ble også bevilget kr. 50 millioner til utvikling av flere etterutdanningstilbud gjennom Industrifagskolen.

Arbeidsmarked og velferdspolitik

Ved utgangen av desember 2020 var 106 900 personer registrert som helt ledige hos NAV, noe som utgjør 3,8 prosent av arbeidsstyrken. Bruttoledigheten, som er summen av antall helt ledige og arbeidssøkere på tiltak, var på 122 000 personer, eller 4,3 prosent av arbeidsstyrken (mot 2,7 prosent ved utgangen av 2019). I tillegg var 71 300 personer registrert som delvis ledige. Til sammen var 193 300 personer registrert som arbeidssøkere hos NAV, noe som tilsvarer 6,8 prosent av arbeidsstyrken.

Figur 1. Antall registrerte helt ledige, delvis ledige og arbeidssøkere på tiltak per uke.

Kilde:NAV

Tall fra NAV viser at 29 500 av de helt ledige er permitterte, mens det samme gjelder for 31

500 av de delvis ledige. De permitterte utgjør til sammen 2,2 prosent av arbeidsstyrken. I desember var 35 100 personer med bakgrunn i reiseliv og transport registrert som helt ledige, delvis ledige eller arbeidssøkere på tiltak.

De permitterte og ledige har måttet bære en tung byrde på grunn av koronapandemien og smitteverntiltakene. Fellesforbundet har jobbet for å få på plass, og opprettholde, bedre ordninger for permitterte og arbeidsledige under krisen. For Fellesforbundet har det viktigste vært å sikre størst mulig trygghet i en usikker situasjon. Dette har blant annet dreid seg om dagpengerettigheter, feriepenger for permitterte, og utvidet permitteringsperiode og ikke minst, rettighetene til utenlandske arbeidere.

For mange virksomheter – særlig innenfor hotell og restaurant - har myndighetenes koronatiltak ført til nedstengning. Stengning og gjenåpning av stedene har skjedd på kort varsel og har skapt en uoversiktlig situasjon både for ansatte og ledelse. Bekymringen

framover, er om de ansatte blir tatt inn på like vilkår når bedriftene åpner igjen. Eller om bedriftene benytter seg av situasjonen til å endre stillingsandel og ansette flere i midlertidige stillinger.

I mars 2020 kom de første krisepakkene for permitterte og arbeidsledige. Dette innebar blant annet høyere dagpengesats til lavtlønte, full permitteringslønn i 20 dager der NAV betalte 18 av dagene, senkede krav til inntekt og permitteringsgrad for å få dagpenger, bortfall av de tre ventedagene før dagpenger, og inntektssikring for lærlinger. Utover høsten 2020 skulle flere av tiltakene avvikles, på tross av at smitten og smitteverntiltakene igjen økte etter sommeren. Særlig i reiseliv- og utelivsbransjen var det mange som fortsatt var permitterte, og ble rammet av avviklingen av krisetiltakene. Fellesforbundet intensiverte derfor arbeidet med dette siste del av 2020, og bidro til at de fleste av tiltakene ble videreført eller gjeninnført.

Det var noen særlig utfordrende trekk i arbeidsmarkedet før koronapandemien, utfordringer som forsterket seg under pandemien. De som hadde problemer med å få arbeid før, har fått betydelig større problemer i

forbindelse med pandemien. Dette gjelder dessverre stadig flere ungdommer, det gjelder innvandrere og det gjelder personer med nedsatt arbeidsevne eller nedsatt funksjonsevne.

I sitt budsjettforslag for 2021 foreslo regjeringen økte midler til sysselsetting og opplæring. Antall tiltaksplasser økte med 7 000. Vi påpekte i vårt brev til Arbeids- og sosialkomiteen at dette var bra, men at det er behov for en ytterligere økning med 5 000 plasser til ca. 68 000 plasser. Samt at tiltaket Arbeidsforberedende trening (AFT) må benyttes som tiltak overfor personer med nedsatt arbeidsevne.

Det har lenge vært tverrpolitisk enighet om å styrke VTA-tiltaket og øke antall plasser. Regjeringen foreslo å øke antall plasser med 300. I vårt brev tok vi opp at det er behov for og kapasitet til, å øke med mer og foreslo å øke med ytterligere 300 plasser. Samtidig etterlyste vi en opptrappingsplan for VTA-plasser, noe vi har gjort i lengre tid. Behovet for slike plasser er i liten grad avhengig av konjunktorene på arbeidsmarkedet, og tilbudet kan dermed trappes opp mer planmessig.

Den største svakheten med AAP har vært at NAV-kontorene ikke har ressurser til å gi den tette oppfølgingen som var intensjonen. Og at AAP-mottakere blir langvarige og passive trygdemottakere. I forbindelse med budsjett for 2021 påpekte forbundet igjen at perioden med rett på AAP må utvides og vare frem til personen har fått en skikkelig arbeidsavklaring.

Tjenestepensjon

Som et resultat av rapporten «Egen pensjonskonto og andre tilpasninger i privat tjenestepensjon», utarbeidet av arbeidsgruppen nedsatt etter tariffoppgjøret 2016, vedtok Stortinget i april 2019 endringer i tjenestepensjonslovene, privat sektor.

Endringene som ble vedtatt:

- arbeidstakere i innskuddspensjonsordninger skal samle sine pensjonskapitalbevis fra tidligere arbeidsforhold og tidligere individuell sparing på én pensjonskonto i arbeidsgivers pensjonsordning (egen pensjonskonto).
- arbeidstaker skal kunne velge å flytte både sin tidligere og nåværende pensjonsopptjening til en annen leverandør enn arbeidsgivers leverandør (selvvalgt leverandør).
- regelen om at arbeidstaker må ha vært ansatt i

minst 12 måneder for å ha krav på å få med seg sin opptjente pensjonskapital oppheves. Arbeidstaker vil da få med seg sin opptjente pensjonskapital på tidspunktet for fratredelsen uavhengig av lengden på arbeidsforholdet.

Før reglene kunne settes i kraft måtte det fastsettes utfyllende forskrifter. Den 6. november ble nødvendige forskrifter besluttet. Det ble samtidig besluttet at lovreglene som innfører egen pensjonskonto skulle settes i kraft 1. januar 2021. Med det blir tre av Fellesforbundets krav fra tariffoppgjøret 2016 (Egen konto, valg av egen leverandør, og rett til pensjonskapitalen, uavhengig av lengden på arbeidsforholdet) endelig iverksatt.

Krav til ytterligere forbedringer, som innbetaling fra første krone var en del av kravene til tariffoppgjøret 2018, uten at partene LO og NHO kom til enighet. Men, i april 2018 fremmet representanter fra AP og SV forslag som blant annet inneholdt forslag til lovendring som skal sikre:

- pensjonsopptjening starter fra første krone man får i lønn.
- det gis medlemskap i pensjonsordning også for lavere stillingsandeler enn 20 prosent.
- det gis medlemskap i pensjonsordning også for arbeidstaker under 20 år.

Forslaget fikk ikke flertall i Stortinget, men det ble nedsatt en arbeidsgruppe som skulle utrede pensjonsopptjening fra første krone i innskuddspensjonsordninger, og krav om medlemskap i private tjenestepensjonsordninger for ansatte under 20 år og ansatte med lavere stillingsandel enn 20 prosent.

15. desember sendte Finansdepartementet arbeidsgrupperapporten ut på høring. Arbeidsgruppen kom ikke med noen anbefalinger, men hadde utredet konsekvensene for bl.a. arbeidstakere og arbeidsgivere av ulike endringsalternativer. Høringsfrist 19. mars 2021.

Avtalefestet Pensjon

I tariffoppgjøret 2018 ble partene LO/NHO enige om en felles utredning for ny AFP, som skal tette alle hull og gi større trygghet for fremtidig pensjon. Utredningen skulle være ferdig desember 2018. Men utredningen har tatt lengre tid enn forutsatt og arbeidet var ikke ferdig ved utgangen av 2020.

Organisasjonsarbeidet

Medlemsutvikling og rekruttering

Fellesforbundet hadde en målsetning om å få 22 000 nye medlemmer i 2020. Resultatet ble 22 341 innmeldte, en økning på 8% fra 2019. På tross av at koronapandemien har gjort det vanskelig eller umulig å sette i gang vanlige tiltak som møter og andre fysiske sosiale samlinger har forbundet oppnådd sin ambisjon for rekruttering. Forbundet iverksatte i løpet av 2020 også flere digitale rekrutteringskampanjer, samtidig kan et usikkert arbeidsmarked ha bidratt til at flere velger å organisere seg.

Koronapandemien har slått svært ulik ut for våre medlemmer. Noen bransjer har opplevd permitteringer og nedgang, mens andre bedrifter har fått økt sin etterspørsel. Flertallet av våre overenskomster har hatt medlemsnedgang i løpet av året, men mange har også hatt god vekst.

Av de større overenskomstene økte Havbruksoverenskomsten med 15% og Biloverenskomsten med 5%. Av de mindre overenskomstområdene økte Transportselskaper i Norge NHO og Landsoverenskomsten med hhv. 26% og 19%.

Vi mistet imidlertid 22 073 medlemmer i 2020, som er 18% flere enn i 2019, og netto økte medlemstallet dermed med 268 medlemmer.

Fra tidligere undersøkelser blant de som melder seg ut vet vi at om lag 40% melder seg ut på grunn av jobbskifte, 40% oppgir misnøye og andre forhold, mens 20 % knytter utmeldingen til økonomi. For mange av våre medlemmer har koronapandemien skapt utrygghet for inntekt, en utrygghet som kan ha medført at flere enn vanlig har meldt seg ut eller latt medlemskapet i Fellesforbundet opphøre.

Medlemstallet på Industriooverenskomstens VO-del falt med 2 160 medlemmer (-8%). Reisebegrensningene rammet både VO, Riksavtalen (-6%) og Flyoverenskomsten, som falt med 12%. Blant de litt mindre overenskomstområdene gikk medlemstallet i Foodora og Taxioverenskomsten NTF ned med hhv 24% og 22%.

Se tabell 3 i tabelldelen bak i beretningen

Særskilte organisasjonsprosjekter

Smittevern hensyn har gjort det vanskelig å gjennomføre prosjektene som planlagt. Noen har hatt aktivitet i form av lokal innsats fra de/den lokale avdelingen, andre har hatt digital aktivitet.

Prosjektene vil bli vurdert videreført i 2021. Av positive resultater er flere nye tariffavtaler i GK Inneklima, og flere nye avtaler i Mestergruppen (byggeindustri), som begge har vært blant de særskilte organisasjonsprosjektene.

Organisering rundt tariffoppgjøret

Når årets tariffforhandlinger ble tatt opp igjen etter sommerferien ble det brukt en god del midler på annonsering som handlet både om hva vi hadde fått til i forhandlingene, og hvorfor det er viktig å være med i Fellesforbundet. Disse hadde god effekt og genererte innmeldinger via forbundets nettsider.

Under vanskelige forhold gjorde forbundets avdelinger et godt mobiliseringsarbeid for å få medlemmene til å gi sin stemme etter årets lønnsoppgjør. Det var omtrent like mange som deltok i uravstemningene som vanlig. Det er særlig gledelig at de fleste av overenskomstene som kom inn gjennom sammenslåingen med Transport, hvor det kun har vært elektronisk avstemning de siste årene, fikk omtrent samme deltakelse som i de øvrige avtalene i forbundet.

Organisasjon

Digital velkomst

Det er utviklet en digital velkomst som blir sendt alle nyinnmeldte med en gang de er registrert i medlemsregisteret. Her blir de ønsket velkommen av forbundslederen, her kan en velge bransje og se en video som handler om hvilke seire og utfordringer som gjelder her. Det er også laget en «fordelskalkulator» som sier noe om verdien av å være medlem av Fellesforbundet. 63 % av de som har fått tilsendt tilgang har åpnet den, og 40 % har gått videre og sett video fra egen bransje. 30 % har brukt fordelskalkulatoren.

Forbundets avdelinger

Ved utgangen av 2020 hadde forbundet 85 lokalavdelinger. Det var to færre enn forrige år. Avdelingene er selvstendige organisasjonsledd innenfor forbundet, med egne vedtekter, økonomi og styrer.

De fleste av forbundets avdelinger utfører sine oppgaver i henhold til vedtektene og handlingsplaner, men det finnes fortsatt avdelinger som på langt nær utfører sine oppgaver tilfredsstillende. Forbundet utfører virksomhetsrevisjon i avdelingene. Der det avdekkes mangler ved virksomheten, foreslår forbundet tiltak i avdelingen for å sikre at medlemmene får det tilbud og den oppfølging de har krav på.

Samtlige avdelinger skal benytte statsautorisert eller registrert revisor ved revisjon av sine regnskaper. Forbundet har ikke aktivt gått ut for å foreta økonomisk revisjon i avdelingene, men foretok gjennomgang av regnskapene ved sammenslutninger eller oppløsning, eller når avdelingene selv ba om bistand.

Se tabell 4 og 5 i tabelldelen bak i beretningen

Fagligpolitisk arbeid

Fagligpolitisk arbeid var en prioritert oppgave for forbundet i 2020.

Fokuset for arbeidet var knyttet til å engasjere medlemmer til å stille på lister og til å påvirke partienes program- og nominasjonsprosesser. Dette ble gjort både sentralt og lokalt.

Forbundet sendte sine innspill til alle de politiske partiene og tilbød å møte partiene for å gi ytterligere informasjon. Ikke alle partier responderte positivt på henvendelsen, men gjennom året hadde forbundet flere møter om programmet med forskjellige grupper i de politiske partiene.

Kontakten med de politiske partiene handlet i stor grad om koronahåndtering og innspill til krisepakken. Dette gjaldt særlig på våren, men også gjennom hele året etter hvert som det ble klart at pandemien og dermed behovene for tiltak vedvarte. Flere av tiltakspakkene som ble vedtatt i Stortinget bar tydelig preg av Fellesforbundets politikk.

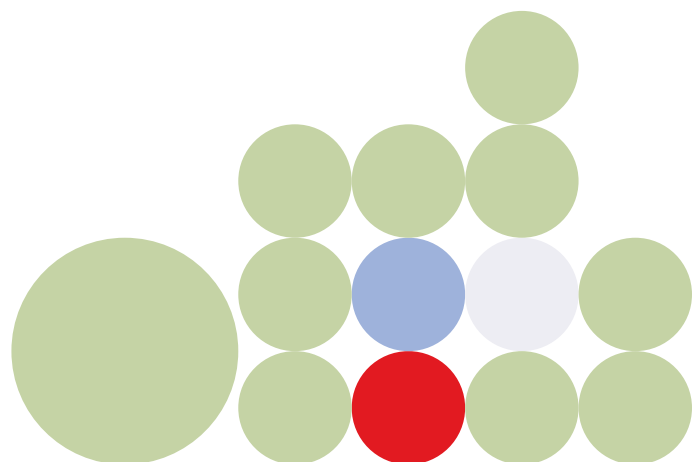
Ungdomsarbeidet

Fellesforbundet hadde i 2020 mange sentrale og regionale ungdomsaktiviteter. I januar ble det gjennomført sju regionale ungdomskonferanser. Der ble deltakerne opplært i tale- og debatteknikk, det ble valgt delegater til den sentrale ungdomskonferansen, og det ble sendt inn forslag til det rådgivende dokument. I mars skulle den sentrale ungdomskonferansen bli gjennomført, men ble utsatt på grunn av koronasituasjonen. Ungdomskonferansen ble gjennomført lørdag 24. oktober på Teams.

Ungdomssekretæren har i perioden jobbet med ungdomsrelaterte kurs og konferanser. I denne prosessen har ungdomsutvalget og de regionale ungdomssekretærene vært involvert. Koronapandemien har ført til at lærlingekonferansene som var planlagt for 2020 ble avlyst.

Ungdomsutvalget

Ungdomsutvalget har jobbet med mange saker i 2020. Mye tid ble brukt på planlegging av den sentrale ungdomskonferansen, tariffoppgjøret 2020, plattformøkonomi, det fagligpolitiske samarbeidet og å få økt aktivitet ute i regionene og avdelingene. Det har blitt gjennomført skolebesøk og lærlingpatroljer i nesten alle deler av landet, med unntak av steder hvor koronarestriksjoner har satt en stopper. Utvalgsmedlemmene har innledet om ungdomsarbeid på lokale kurs og konferanser. Ungdomssekretæren har fulgt opp arbeidet i LOs sentrale ungdomsutvalg og de nordiske føderasjonene på ungdomsnivå.

Ordningen med regionale ungdomssekretærer

Ordning med sju valgte regionale ungdomssekretærer ble etablert etter vedtak i landsmøtet 2015. De regionale ungdomssekretærene skal innrette sitt arbeid mot lærlinger, elever i den videregående skolen og unge arbeidstakere/medlemmer. Ordningen skal bidra til økt synliggjøring av forbundet, økt organisering og faglig aktivisering av unge medlemmer.

Arbeidsoppgavene gjennomføres i samarbeid med forbundets avdelinger, ungdomsmiljøene i fylkene og LOs distriktskontorer. Ungdomssekretærenes innsats er forutsatt å komme i tillegg til avdelingenes eget ungdomsarbeid.

Forbundets tillitsvalgtopplæring

Sentrale kurs og konferanser

Studieaktiviteten er basert på de ressurser vi får fra opplysnings- og utviklingsfondet (OU-fondet). Bare en mindre del av studievirksomheten til forbundet arrangeres sentralt. I 2020 ble det holdt tre sentrale kurs med 44 deltakere. Det ble i 2020 ikke arrangert noen sentrale konferanser. Bakgrunnen for dette var smitteverntiltak som følge av Koronapandemien.

I tillegg til sentrale kurs har Fellesforbundet også deltakere på toppskolering, arrangert av AOF. Slike kurs er blant annet LO-skolen, arbeidsmiljø og arbeidsrett. I 2020 fullførte 83 deltakere (92 deltakere i 2019) fra Fellesforbundet kursene. Fellesforbundet har prioritert ansatte og tillitsvalgte på heltid i avdelingene til arbeidsrett og LO-skolen fordi disse i stor grad møter medlemmene i sitt daglige arbeid.

Det har også vært noen nettbaserte kurs arrangert av AOF. Det ble lansert en kursserie: Fagbevegelsen i krisetid. Her var det 20 deltakere fra Fellesforbundet. Det ble også arrangert et nettbasert European Workers Council (EWC) kurs der Fellesforbundet hadde med 5 deltakere.

Digital tillitsvalgtopplæring

Den nye versjonen av Veiviseren, Fellesforbundets digitale introduksjonskurs for nye tillitsvalgte, ble tatt godt imot. Det er 836 nye tillitsvalgte som har fullført hovedkurset i Veiviseren i 2020, av de 1 866 som har fått tilgang i løpet av året. Det gir en gjennomføringsgrad på 45 %, noe som er omtrent samme nivå som

tidligere år. Forsida på Verktøykassa har blitt vist 2 702 ganger, og mange har vært inne flere ganger. Det er påbegynt produksjon av en ny seksjon i Veiviseren med arbeidstittelen «Eksempler fra virkeligheten». Her vil det ligge filmer hvor tillitsvalgte snakker om aktuelle temaer, og det kan åpnes for interaktivitet i form av tillitsvalgte kan dele historier/erfaringer med problemstillingene, og mulighet for å stille spørsmål til forbundet. Denne seksjonen er planlagt ferdigstilt i løpet av februar 2021.

Det er laget to fullverdige digitale kurs med temaene «Oppsigelser» og «Hovedavtalene med vekt på forhandlinger». Oppsigelser-kurset er besøkt 1 350 ganger, og hovedavtale-kurset 1 052 ganger. 278 har logget seg på Oppsigelser fra andre steder enn Veiviseren, og 200 for hovedavtale-kurset.

Lokal kursvirksomhet

Den lokale studievirksomheten omfatter i hovedsak korte kurs og konferanser. Forbundet fordelte de økonomiske midlene vi hadde til rådighet overfor regionene. Midlene skulle dekke forbundets grunnopplæring, kurs og konferanser med tema innenfor forbundets prioriterte områder og AOFs MoTo-kurs (felleskurs i AOF regi.) MoTo-kurs planlegges og gjennomføres som lokal skolering, arrangert av AOF og åpne for medlemmer i alle forbund tilsluttet LO. I 2020 deltok 105 av forbundets medlemmer på MoTo-kurs. Dette er noe lavere sammenlignet med 2019.

Fellesforbundet hadde i 2020 totalt 2 415 deltakere fordelt på 147 lokale tiltak. Dette betydelig lavere enn i 2019. Faglig Tillitsvalgt, modulene 1 og 2, er standardisert og kjøres nå over hele landet. Disse kursene er kostnadskrevende og har ført til en annen prioritering innenfor den delen av kursvirksomheten som planlegges og kjøres lokalt.

LOs utdanningsfond

LOs Utdanningsfond har som formål å støtte opplæringstiltak og kompetanseutvikling for medlemmer og tillitsvalgte.

Det ble i 2020 innvilget totalt 2 210 stipend, og 1 085 av disse var fra Fellesforbundet. Til sammen ble det delt ut 23,8 millioner kroner i stipend i 2020 og herav 11,8 millioner kroner til medlemmer fra Fellesforbundet (8,8 millioner kroner i 2019). Fellesforbundet hadde 158

flere stipendiater i 2020 enn i 2019. Forbundets andel av totale stipend i 2020 var 49,7 % mot 43,9 % i 2019. I forkant av søknadsfristen for helårsstudie våren 2020, ble det sendt ut SMS til medlemmene om mulighetene til å søke om stipend.

Maksimal stipendsats for studieåret 2019/2020 var kr 13 500,- for helårsutdanning, kr 4 000,- for kortere kurs og til Praksiskandidat § 3,5 inntil kr 10 500,- per studieår. Stipendsats for støtte til AOFs lese- og skriveopplæring med datatekniske hjelpemidler er på kr 10 500,-.

Hederstegn

Gullnål

Medlemmer som har hatt sammenhengende tillitsverv i forbundet og dets organisasjoner i 25 år eller mer tildeles forbundets merke i gull og emalje.

Følgende personer fikk utdelt forbundets gullnål i 2020:

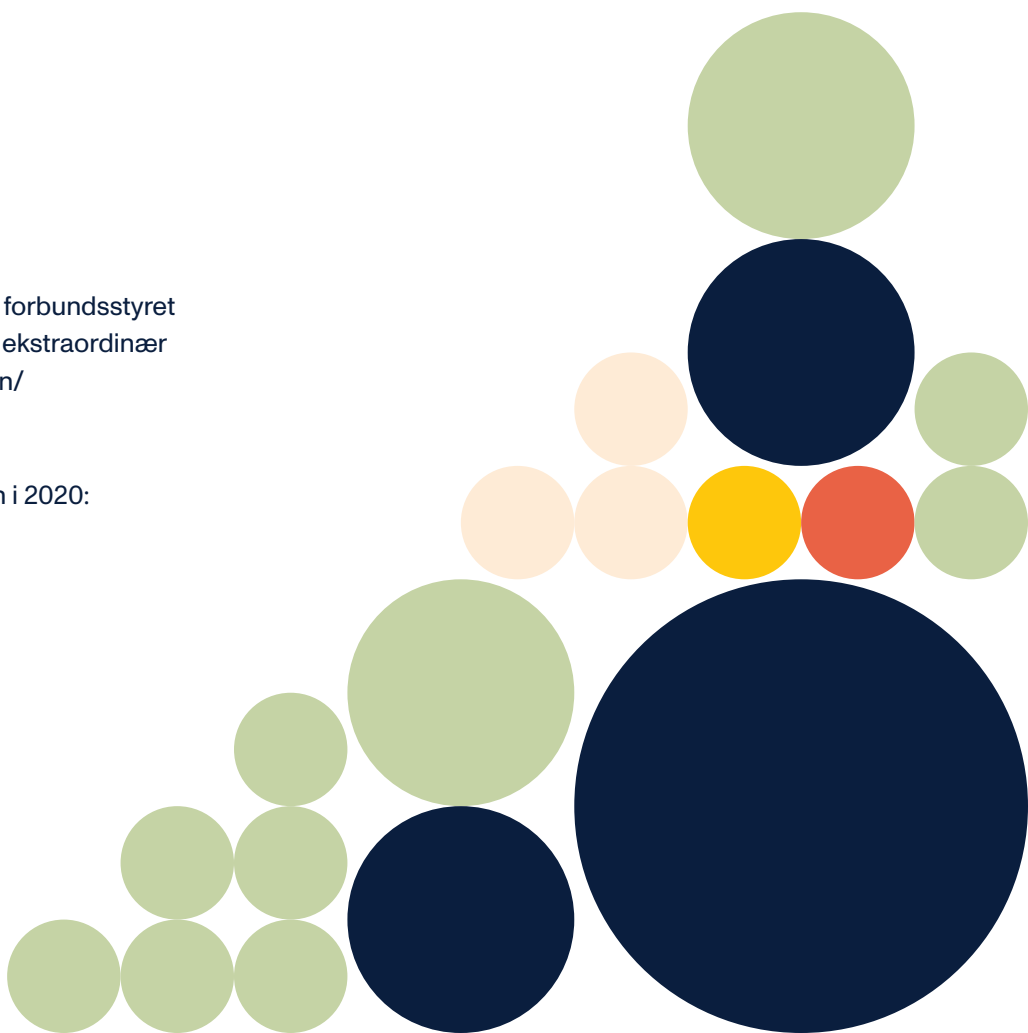
Jørn Eggum
Jostein Søreide
Audhild Solsvik
Odd Einar Aune
Niels Edvard Killi
Hans Petter Pettersen
Roar Lokøy
Hans Fredrik Nes
Leif Olav Flåten
Rune Rafdal

Pioneren

Pioneren er en særlig utmerkelse som forbundsstyret kan gi til medlemmer som har gjort en ekstraordinær innsats for forbundet og fagbevegelsen/arbeiderbevegelsen generelt.

Følgende personer fikk utdelt pioneren i 2020:

Rune Samuelson
Odd Einar Aune
Trond Eliassen
Rune Viggo Pettersen
Steinar Nyland
Hans Petter Pettersen
Terje Ohnstad

Internasjonalt arbeid

Fellesforbundet har et aktivt internasjonalt engasjement av flere grunner. Internasjonal solidaritet er en av grunnverdiene i arbeiderbevegelsen, og en verdi som bør ligge i ryggmargen vår. Men vi har i stor grad også egeninteresse i å ha et internasjonalt kontaktnett. Veldig mange rammevilkår besluttes politisk utenfor Norges grenser, og det er viktig å være med å påvirke disse. I tillegg vil utviklingen av lønns- og arbeidsvilkår i andre land være med å påvirke lønnsnivået til våre bedrifter i Norge. Verken vi eller arbeidstakere i andre land er tjent med en underklasse i fattigere deler av verden. Det hender også at Fellesforbundet er avhengig av hjelp fra forbund i andre land i forbindelse med egne tariffoppgjør, utenlandske bedrifter i Norge eller norske konserns virksomhet i utlandet. Av alle disse grunner er det viktig at Fellesforbundet er aktive internasjonalt og blir respektert i dette arbeidet.

Det internasjonale samarbeidet i 2020 var sterkt preget av koronaepidemien, både i arbeidsform og innhold. Alle fysiske møter ble avlyst fra slutten av februar. I ulikt tempo gikk det meste over på digitale plattformer. Det fungerte best for arbeidsgrupper og mindre komitéer, mens de store møtene fungerte dårligere i starten, noe bedre etter hvert. Kongressene til både den globale og den europeiske industriarbeiderføderasjonen ble utsatt til 2021, men etter hvert ble det avklart at de

også i 2021 må gjennomføres digitalt. Styremøter i alle føderasjonene ble gjennomført digitalt, og alle formelle prosesser ble ivaretatt. De politiske diskusjonene var imidlertid ikke like dynamiske.

Den store helsemessige og økonomiske krisen som koronapandemien utløste rammet Norge forholdsvis mildt sammenliknet resten av verden.

Medlemskap i internasjonale føderasjoner

Fellesforbundet var i 2020 tilsluttet 15 nordiske, europeiske og internasjonale bransjeføderasjoner. Disse er IndustriALL Global, IndustriALL Europa og IndustriALL Norge (IN) for bransjene metall, energi, kjemi, papir og teko. I byggsektoren er det BTI, EBTF og NBTF for bygning og tre og skog. IUL, EFFAT og NU HRCT for hotell og restaurant. Havbruk er også innunder IUL og EFFAT. UNI, UNI Europa og NGU for grafisk. Fellesforbundet har lenge vært medlem av transportarbeiderføderasjonene NTF, ETF og ITF, også før Norsk Transportarbeiderforbund gikk inn i Fellesforbundet i 2019. Men da ble disse enda viktigere for oss. De hadde et utstrakt engasjement i NTF, ETF og ITF, som videreføres. Forbundsledelsen var i 2020 representert i styret i 10 av de 15 internasjonale føderasjonene.

Kongresser i internasjonale føderasjoner

I 2020 var det planlagt kongresser i IndustriAll Europa og IndustriAll Global Union, men disse ble utsatt til 2021 som følge av pandemien. Nordisk Union for Hotel, restaurant og catering gjennomførte sin kongress i januar. Forbundssekretær Clas Delp er president, og Jens-Petter Hagen generalsekretær.

Latvia og Baltikum

Forbundet fortsatte i 2020 samarbeidet med det latviske bygningsarbeiderforbundet. Samarbeidet har de siste årene foregått innenfor rammen av Baltic Organizing Academy (BOA). BOA er et stort organiseringsprosjekt i de baltiske landene, med nordiske forbund og bransjeføderasjoner som samarbeidspartnere. Målet er å bygge opp sterke, moderne og økonomisk bærekraftige fagforeninger. BOA har vært organisert som et prosjekt, som fra 2018 ble videreført under navnet Baltic Organizing Alliance (BOA). Forbundet har jevnlig kontakt med vår latviske samarbeidspartner, som er det latviske bygningsarbeiderforbundet Latvijas Būvniecības nozares arodbiedrības (LBNA).

Internasjonalt solidaritetsarbeid

Forbundet har et prosjektsamarbeid med Norsk Folkehjelp om deres arbeid i Sør-Afrika og det sørlige Afrika. Et ambassadørkorps bestående av en person fra hver region har reist rundt i avdelinger og klubber for å informere om samarbeidet. Nye ambassadører er oppnevnt, men på grunn av pandemien er samlinger bare gjennomført digitalt, og besøk i Sør-Afrika utsatt.

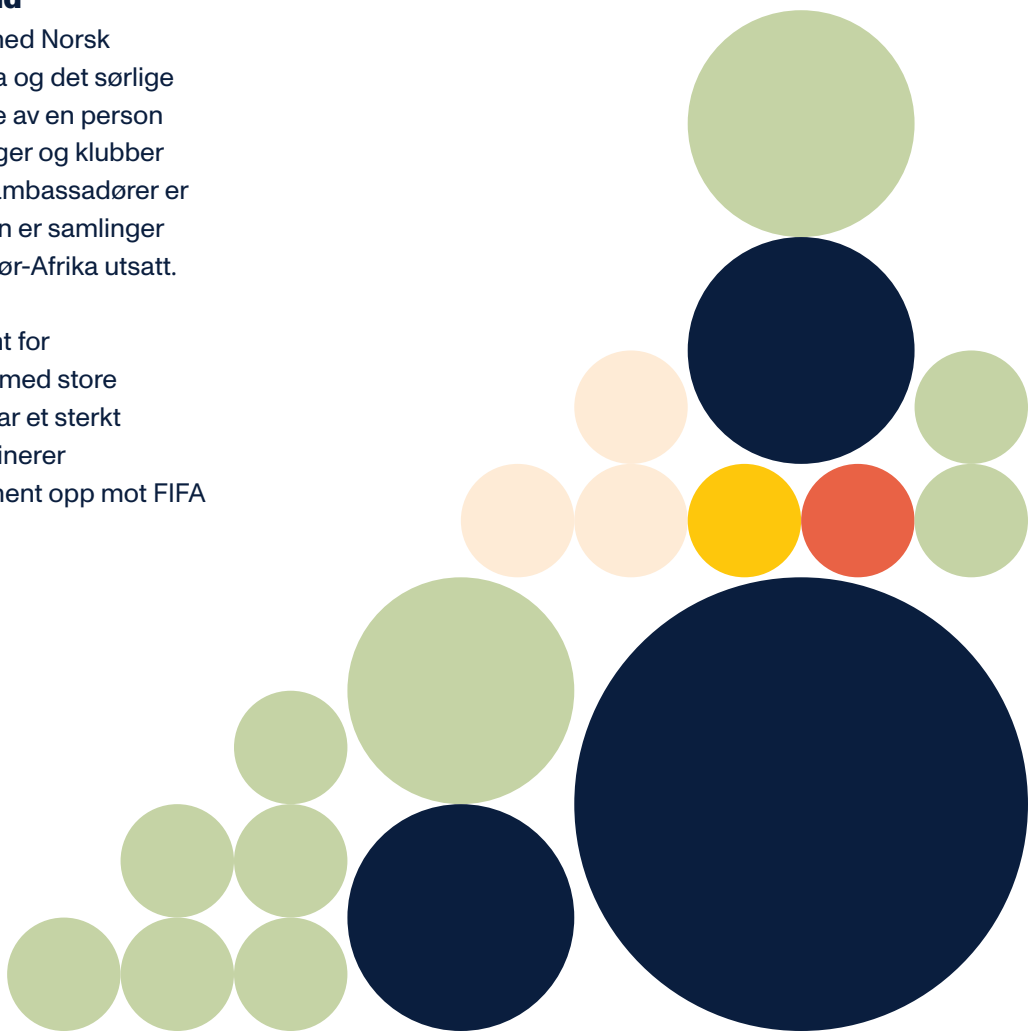
Forbundet har fortsatt sitt engasjement for migrantarbeidere, særlig i forbindelse med store idrettsarrangement. Fellesforbundet har et sterkt engasjement opp mot BWI som koordinerer internasjonal fagbevegelses engasjement opp mot FIFA og Qatar.

Skipsopphugging i Sør-Asia

Fellesforbundet deltar sammen med IndustriAll global i kampanjen om å få flest mulig nasjoner med skipsindustri, til å ratifisere IMO Hong Kong konvensjon om sikker resirkulering av utrangerte skip. Vi trenger 15 nasjoner som inkluderer 40% av verdens tonnasje. Målet med nasjoner er oppnådd, men det mangler ennå noen prosent på total tonnasje. Konvensjonen vil tre i kraft 24 måneder etter at tonnasmål er oppfylt.

Representasjon

Forbundet var i 2020 representert i styret i Norsk Folkehjelp og i styret i LO/IFS (LOs internasjonale faglige solidaritet).

Tabeller

Tabell 1: Antall bedrifter med tariffavtale per 1.1.2021 og 1.1.2020 fordelt etter antall organiserte

Antall organiserte	Antall bedrifter 1.1.2021	Antall bedrifter 1.1.2020	Endringer
0	595	264	331
1-5	2 629	2 278	351
6-10	1 324	1 136	188
11-20	1 083	958	125
21-50	732	631	101
51-100	200	171	29
101-200	72	64	8
201-500	37	30	7
Over 500	3	4	-1
Totalt	6 675	5 536	1 139

Tabell 2: Antall medlemmer per fylke per 1.1.2021 og endringer fra 1.1.2020

Fylke	Medlemmer totalt		Yrkesaktive		Ikke yrkesaktive	
	1.1.2021	Endring	1.1.2021	Endring	1.1.2021	Endring
Oslo/Viken	43 179	-167	29 191	-96	13 988	-71
Innlandet	16 402	-108	10 691	-147	5 711	39
Vestfold og Telemark	13 652	-10	9 454	-11	4 198	1
Agder	8 279	7	5 684	19	2 595	-12
Rogaland	15 620	-47	11 803	-133	3 817	86
Vestland	21 129	-402	16 087	-497	5 042	95
Møre og Romsdal	10 166	-65	7 314	-85	2 852	20
Trøndelag	20 818	642	16 166	538	4 652	104
Nordland	11 250	296	8 301	260	2 949	36
Troms og Finnmark	4 184	122	3 443	98	741	24
I alt	164 679	268	118 134	-54	46 545	322

Tabell 3: Antall medlemmer fordelt per overenskomst

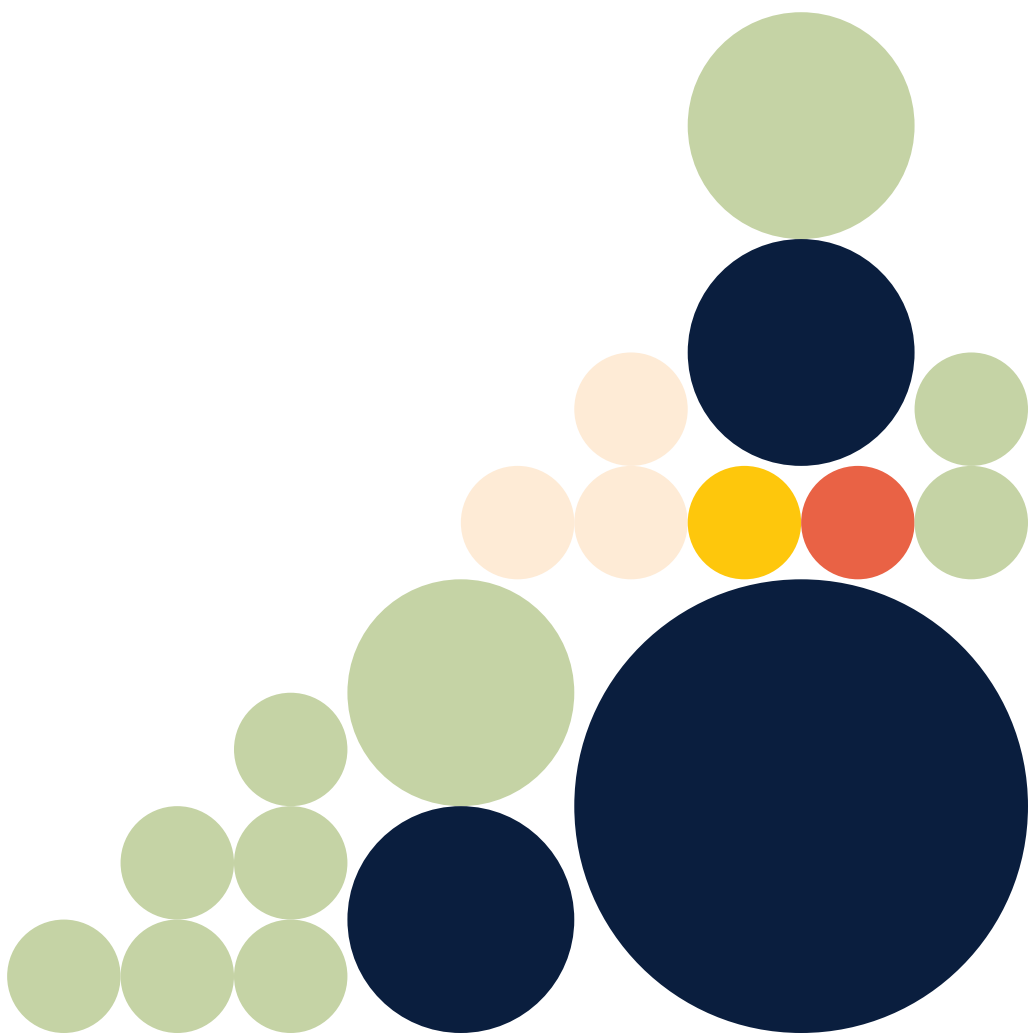
Landsomfattende overenskomst	Medlemstall		Endring hittil i år	
	1.1.21	1.1.20	Antall	%
Industrioverenskomsten NHO:	28 071	30 271	-2 200	-7
-VO	26 330	28 490	-2 160	-8
-Teko	926	946	-20	-2
-Nexans	530	541	-11	-2
-Teknologi- og data	285	294	-9	-3
Industrioverenskomsten Virke:	244			
-VO	232			
-Teko	12			
Industrioverenskomsten totalt:	28 315	30 271	-1 956	-6
Fellesoverenskomsten for byggfag NHO	17 678	18 118	-440	-2
Fellesoverenskomsten for byggfag Virke	167			
Fellesoverenskomsten for byggfag Total	17 845	18 118	-273	-2
Riksavtalen	7 153	7 577	-424	-6
Biloverenskomsten	6 938	6 606	332	5
Overenskomsten for byggeindustrien	6 270	6 249	21	0
Grossistoverenskomsten Virke 1)	3 700	2 951	749	25
Bussbransjeavtalen NHO	3 575	3 429	146	4
Havbruksoverenskomsten	2 568	2 241	327	15
Flyoverenskomsten	1 712	1 946	-234	-12
Fellesoverenskomsten for treforedlingsind	1 683	1 706	-23	-1
Verkstedoverenskomsten for Forsvaret	1 018	1 015	3	0
Godsavtalen NLF	1 017	948	69	7
AIB overenskomsten	785	801	-16	-2
VTA-overenskomsten	753	722	31	4
Bussbransjeavtalen Spekter	762	773	-11	-1
Avisbudavtalen NHO	764	713	51	7
Speditøroverenskomsten NHO	1090	621	48	8
Aviser og avispakkeri	581	589	-8	-1
Landsoverenskomsten	570	478	92	19
Overenskomst for Trykkerier	506	544	-38	-7
Grossistavtalen NHO	387	372	15	4
Miljøbedrifter i Norge NHO	364	361	3	1
Overenskomst for Kartonasjefabrikker	344	350	-6	-2
Transportselskaper i Norge NHO	333	264	69	26
Glassoverenskomsten	344	353	-9	-3
AIB overenskomsten (VTA)	345	308	37	12
Havne- og Terminaloverenskomsten NHO	290	324	-34	-10

Landsomfattende overenskomst	Medlemstall		Endring hittil i år	
	1.1.21	1.1.20	Antall	%
Miljøoverenskomsten MEF	222	228	-6	-3
Overenskomst for asfaltarbeid	197	208	-11	-5
Taxioverenskomsten NTF	168	215	-47	-22
Steinindustrioverenskomsten	173	177	-4	-2
Overenskomsten for jordbruks- og gartneri	159	163	-4	-2
Naturbruksoverenskomsten	115	117	-2	-2
Landforpleiningsavtalen	102	128	-26	-20
Overenskomst for Bokbinderier	90	91	-1	-1
Oljeavtalen NHO	57	53	4	8
Overenskomst for Serigrafiske bedrifter	43	36	7	19
Overenskomsten for bilutleie NHO	41	34	7	21
Kranoverenskomsten Virke	27	37	-10	-27
Funksjonæroverenskomsten Spekter	9	0	9	
Konkurransesatte bedrifter KS	6	0	6	
Tannteknikeroverenskomsten	5	5	0	0
Oljeoverenskomsten virke	2	3	-1	-33
Bilutleioverenskomsten-virke	0	12	-12	-100
Schenkeravtalen NHO 2)	0	430	-9	-2
Grossist - Felleskjøpet Agri	59	199	-140	-70
Foodora	182	240	-58	-24
Kams-overenskomsten	161	171	-10	-6
Wallboardoverenskomsten	90	91	-1	-1,1
Hengeavtaler med andre LO-forbund	81	80	1	1,3
LKAB NHO	85	81	4	5
Norlandia Care AS	27	22	5	22,7
Havbruksoverenskomsten/Veso A/S	13	12	1	8,3
Myntoverenskomsten	13	15	-2	-13,3
Sandtakoverenskomsten	8	9	-1	-11,1
Torvindustri	8	8	0	0,0
Norsk Folkemuseum, Bygdø Kongsgård	6	6	0	0,0
Hovedtariffavtalen KS	5	5	0	0,0
Andøytorv	5	5	0	0,0
Reingjetere	4	4	0	0,0
Bring Linehaul	0	5	-5	-100
Coop Transport Samfo	0	26	-26	-100
Totalt	92 175	93 546	-1 371	-1,5

Veksten på Grossistoverenskomsten Virke skyldes overføringen av medlemmene i Coop fra HK. Schenkeravtalen NHO ble 31.12.20 slått sammen med Speditøroverenskomsten NHO

Tabell 4: Avdelinger per 1.1.2021 og endringene fra 1.1.2020 fordelt per fylke

Fylke	Antall avd	Endring fra 01.01.
Viken	17	
Oslo	8	-1
Innlandet	9	
Vestfold og Telemark	5	
Agder	7	-1
Rogaland	7	
Vestland	9	
Møre og Romsdal	5	
Trøndelag	13	
Nordland	4	
Troms og Finnmark	1	
I alt	85	-2

Tabell 5: Antall medlemmer per 1.1.2021 fordelt etter avdeling og fylke

Avdelingens navn og fylke	Avd nr.	Yrkesaktive	Ikke yrkesaktive	Totalt
Fellesforbundet avdeling 2 Fredrikstad Fagforening	2	1150	877	2027
Fellesforbundet avdeling 6	6	2738	1930	4668
Fellesforbundet avdeling 22 Viken	22	772	212	984
Fellesforbundet avdeling 43 Øvre Buskerud Fagforening	43	1742	1124	2866
Fellesforbundet avdeling 48 Sarpsborg Kai- og Lagerarbeiderforening	48	15	19	34
Fellesforbundet avdeling 75 Halden Fagforening	75	734	357	1091
Fellesforbundet avdeling 87 Kjeller Jern og Metall	87	219	187	406
Fellesforbundet avdeling 185 Flyarbeidernes Forening	185	1809	483	2292
Fellesforbundet avdeling 189 Trandum Jern og Metall	189	94	43	137
Fellesforbundet avdeling 436 Papirarbeidernes Forening	436	429	302	731
Fellesforbundet avdeling 437 Greåker Arbeiderforening	437	62	61	123
Fellesforbundet avdeling 441 Sunland Papirarbeiderforening	441	86	73	159
Fellesforbundet avdeling 482 Glomma Papp	482	140	95	235
Fellesforbundet avdeling 483 Borregaard Fagforening	483	361	524	885
Fellesforbundet avdeling 614 Byggfag Drammen-Bærum	614	840	169	1009
Fellesforbundet avdeling 644 Glava Arbeidernes Fagforening	644	112	65	177
Fellesforbundet avdeling 851 Østfold	851	2375	1856	4231
Totalt Viken		13678	8377	22055
Fellesforbundet avdeling 1 Oslo - Akershus	1	2635	1990	4625
Fellesforbundet avdeling 4 Oslo Transportarbeiderforening	4	3799	542	4341
Fellesforbundet avdeling 10	10	3608	408	4016
Fellesforbundet avdeling 56 Oslo og Omegn Bussarbeiderforening	56	1202	328	1530
Fellesforbundet avdeling 83 Lastebileiernes Forening	83	77	103	180
Fellesforbundet avdeling 600 Bygningsarbeidernes Fagforening	600	2616	504	3120
Fellesforbundet avdeling 601 Tømrer og Byggfagforeningen	601	921	188	1109
Fellesforbundet avdeling 850 Oslo Grafiske Fagforening	850	652	1548	2200
Fellesforbundet avdeling 999	999	3	0	3
Totalt Oslo		15513	5611	21124
Fellesforbundet avdeling 23 Raufoss Jern og Metall	23	1676	866	2542
Fellesforbundet avdeling 27 Innlandet Transportarbeiderforening	27	1507	552	2059
Fellesforbundet avdeling 54 Gjøvik Jern og Metall	54	820	456	1276
Fellesforbundet avdeling 61 Elverum Jern og Metall	61	162	110	272
Fellesforbundet avdeling 103 Ringsaker	103	1059	679	1738

Avdelingens navn og fylke	Avd nr.	Yrkesaktive	Ikke yrkesaktive	Totalt
Fellesforbundet avdeling 647 Glåmdal Fagforening	647	1026	786	1812
Fellesforbundet avdeling 650	650	2065	926	2991
Fellesforbundet avdeling 670	670	2308	1297	3605
Fellesforbundet avdeling 678 Hunton Arbeiderforening	678	68	39	107
Totalt Innlandet		10691	5711	16402
Fellesforbundet avdeling 7 Vestfold	7	2896	1551	4447
Fellesforbundet avdeling 8 Telemark	8	2699	954	3653
Fellesforbundet avdeling 37 Transport	37	1076	249	1325
Fellesforbundet avdeling 39 Industri & Service Telemark	39	1905	857	2762
Fellesforbundet avdeling 50 Vestfold Nord	50	878	587	1465
Totalt Vestfold og Telemark		9454	4198	13652
Fellesforbundet avdeling 3 Agder Fagforening	3	2335	1013	3348
Fellesforbundet avdeling 9 Østre Agder	9	1180	826	2006
Fellesforbundet avdeling 41 Agder Transportarbeiderforening	41	818	235	1053
Fellesforbundet avdeling 58 Mandal Fagforening	58	499	309	808
Fellesforbundet avdeling 194 Lister Fagforening	194	707	143	850
Fellesforbundet avdeling 724 Wallboard Fagforening	724	89	45	134
Fellesforbundet avdeling 727 Nidarå Sagarbeiderforening	727	56	24	80
Totalt Agder		5684	2595	8279
Fellesforbundet avdeling 14 Rogaland Transportarbeiderforening	14	904	207	1111
Fellesforbundet avdeling 25	25	3627	1412	5039
Fellesforbundet avdeling 44 Sandnes & Omegn	44	1526	573	2099
Fellesforbundet avdeling 57 Nord-Rogaland	57	3164	701	3865
Fellesforbundet avdeling 91 Jæren	91	826	386	1212
Fellesforbundet avdeling 176 Dalane Fagforening	176	862	280	1142
Fellesforbundet avdeling 730	730	894	258	1152
Totalt Rogaland		11803	3817	15620
Fellesforbundet avd 5	5	4288	1801	6089
Fellesforbundet Vestnorsk Transportarbeiderforening	11	1910	451	2361
Fellesforbundet avdeling 19 Sogn & Fjordane Fagforening	19	1905	618	2523
Fellesforbundet avdeling 36 Sogn og Fjordane Transportarbeiderforening	36	273	131	404
Fellesforbundet avdeling 100 Marinestasjonens Fagforening	100	344	172	516
Fellesforbundet avdeling 118 Hardanger Sunnhordland	118	2558	772	3330
Fellesforbundet avdeling 266 Hordaland Hotell og Restaurant	266	1593	191	1784

Avdelingens navn og fylke	Avd nr.	Yrkesaktive	Ikke yrkesaktive	Totalt
Fellesforbundet avdeling 747 Unionen Fagforening	747	2989	525	3514
Fellesforbundet avdeling 856 Vestnorsk Grafiske Fagforening	856	227	381	608
Totalt Vestland		16087	5042	21129
Fellesforbundet avdeling 20 Møre og Romsdal Transportarbeiderforening	20	603	217	820
Fellesforbundet avdeling 21 Havn	21	296	242	538
Fellesforbundet avdeling 29 Søre Sunnmøre	29	1318	527	1845
Fellesforbundet avdeling 31 Sunnmøre	31	1983	712	2695
Fellesforbundet avdeling 65	65	3114	1154	4268
Totalt Møre og Romsdal		7314	2852	10166
Fellesforbundet avdeling 12	12	3693	1423	5116
Fellesforbundet avdeling 16 Midtnorsk Transportarbeiderforening	16	1903	509	2412
Fellesforbundet avdeling 28 Stjørdal og Omegn	28	2529	825	3354
Fellesforbundet avdeling 80 Røros og Holtålen Fagforening	80	355	138	493
Fellesforbundet avdeling 108 Innherred Fagforening	108	1762	585	2347
Fellesforbundet avdeling 146 Namdal Fagforening	146	1176	365	1541
Fellesforbundet avdeling 207 Ørland Jern og Metall	207	59	22	81
Fellesforbundet avdeling 250 Hotell, Restaurant og Reiseliv	250	1400	200	1600
Fellesforbundet avdeling 461	461	304	197	501
Fellesforbundet avdeling 762 Rørleggernes forening	762	481	54	535
Fellesforbundet avdeling 764 Malernes Forening	764	429	63	492
Fellesforbundet avdeling 765 Trondheim	765	1422	113	1535
Fellesforbundet avdeling 768 Trondheim Bygning	768	653	158	811
Totalt Trøndelag		16166	4652	20818
Fellesforbundet avdeling 13 L.K.A.B. Arbeiderforening	13	90	99	189
Fellesforbundet Transport Nord	32	1511	409	1920
Fellesforbundet avdeling 53 Nordre-Nordland og Sør-Troms	53	3870	1151	5021
Fellesforbundet avdeling 143 Helgeland	143	2830	1290	4120
Totalt Nordland		8301	2949	11250
Troms og Finnmark	74	3443	741	4184
Totalt Troms og Finnmark		3443	741	4184

